

**REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W OPOLU**

ANALIZA

**Realizacja budżetów
jednostek samorządu terytorialnego
województwa opolskiego za 2022 rok**

Opole, lipiec 2023 r.

SPIS TREŚCI

1. ZMIANY PRZEPISÓW PRAWNYCH W 2022 ROKU	3
2. REALIZACJA BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO W 2022 R.	6
2.1. WYKONANIE DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETOWYCH	6
2.2. WYNIK BUDŻETU, FINANSOWANIE DEFICYTU, PRZYCHODY I ROZCHODY	8
2.3. DYNAMIKA DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETOWYCH.....	9
2.4. STRUKTURA DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETOWYCH.....	10
2.5. DOCHODY I WYDATKI ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKICH I ZAGRANICZNYCH	12
2.6. DOCHODY I WYDATKI W PRZELICZENIU NA JEDNEGO MIESZKAŃCA	13
2.7. ZOBOWIĄZANIA ZALICZANE DO DŁUGU PUBLICZNEGO.....	14
3. WYKONANIE BUDŻETÓW GMIN W 2022 R.....	15
3.1. WYKONANIE DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETOWYCH	15
3.2. DYNAMIKA DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETOWYCH.....	15
3.3. STRUKTURA DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETOWYCH.....	16
3.4. DOCHODY I WYDATKI ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKICH I ZAGRANICZNYCH	20
3.5. WYNIK BUDŻETU, FINANSOWANIE DEFICYTU, PRZYCHODY I ROZCHODY	20
3.6. ZOBOWIĄZANIA ZALICZANE DO DŁUGU PUBLICZNEGO ORAZ NALEŻNOŚCI BUDŻETOWE.....	21
4. WYKONANIE BUDŻETU MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2022 R.	22
4.1. WYKONANIE DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETOWYCH	23
4.2. DYNAMIKA DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETOWYCH.....	23
4.3. STRUKTURA DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETOWYCH.....	25
4.4. DOCHODY I WYDATKI ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKICH I ZAGRANICZNYCH	28
4.5. WYNIK BUDŻETU, FINANSOWANIE DEFICYTU, PRZYCHODY I ROZCHODY	29
4.6. ZOBOWIĄZANIA ZALICZANE DO DŁUGU PUBLICZNEGO ORAZ NALEŻNOŚCI BUDŻETOWE	29
5. WYKONANIE BUDŻETÓW POWIATÓW W 2022 R.	30
5.1. WYKONANIE DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETOWYCH	30
5.2. DYNAMIKA DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETOWYCH.....	31
5.3. STRUKTURA DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETOWYCH.....	32
5.4. DOCHODY I WYDATKI ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKICH I ZAGRANICZNYCH	35
5.5. WYNIK BUDŻETU, FINANSOWANIE DEFICYTU, PRZYCHODY I ROZCHODY	36
5.6. ZOBOWIĄZANIA ZALICZANE DO DŁUGU PUBLICZNEGO ORAZ NALEŻNOŚCI BUDŻETOWE	36
6. WYKONANIE BUDŻETU WOJEWÓDZTWA SAMORZĄDOWEGO W 2022 R.....	38
6.1. WYKONANIE DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETOWYCH	38
6.2. DYNAMIKA DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETOWYCH.....	39
6.3. STRUKTURA DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETOWYCH.....	39
6.4. DOCHODY I WYDATKI ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKICH I ZAGRANICZNYCH	43
6.5. WYNIK BUDŻETU, FINANSOWANIE DEFICYTU, PRZYCHODY I ROZCHODY	44
6.6. ZOBOWIĄZANIA ZALICZANE DO DŁUGU PUBLICZNEGO ORAZ NALEŻNOŚCI BUDŻETOWE	44
7. SYNTEZA	45
SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	48

1. ZMIANY PRZEPISÓW PRAWNYCH W 2022 ROKU

Na wykonanie budżetów i prowadzoną gospodarkę finansową jednostek samorządu terytorialnego województwa opolskiego w 2022 roku miały wpływ przede wszystkim wprowadzane regulacje prawne. Ponadto na kształtowanie się finansów jednostek samorządu terytorialnego wpłynęła również wysoka inflacja 14,4%¹ jak i drastyczny wzrost cen energii, materiałów i usług.

Rok 2022, był kolejnym rokiem, który upłynął pod znakiem pandemii COVID-19. Stan epidemii wprowadzony przez Ministra Zdrowia² obowiązywał do 15 maja 2022 roku³, natomiast od 16 maja 2022 r. obowiązywał stan zagrożenia epidemicznego⁴.

Uchwalone przepisy prawne związane z konfliktem zbrojnym na Ukrainie⁵ nałożyły na jednostki samorządu terytorialnego szereg dodatkowych zadań na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy, które finansowane lub dofinansowane były z utworzonego Funduszu Pomocy.

Z uwagi na kryzys energetyczny oraz trudną sytuację na rynkach paliw z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, zgodnie z ustawą o dodatku węglowym⁶, gminy wypłacały osobom uprawnionym dodatki węglowe. Przepisy określały zasady i tryb przyznawania, wypłacania oraz wysokość tego dodatku węglowego. Również na podstawie ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw⁷, z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 gminy przyznawały i wypłacały rekompensaty dla przedsiębiorstw energetycznych, dodatki dla gospodarstw domowych oraz dodatki dla podmiotów wrażliwych.

Ustawa o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych⁸ miała na celu zapewnienie wsparcia dla gospodarstw domowych (w tym również gospodarstw najuboższych energetycznie) poprzez umożliwienie podjęcia współpracy zainteresowanych gmin z podmiotami zajmującymi się wprowadzaniem do obrotu paliwa stałego, w celu rozdysponowania węgla do indywidualnych gospodarstw domowych po niższych cenach zakupu.

¹ Komunikat Prezesa GUS z dnia 13 stycznia 2023 r. w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2022 r. (M.P. poz. 68).

² Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz.U. z 2020 r. poz. 340).

³ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz.U. z 2022 r. poz. 1027).

⁴ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz.U. z 2022 r. poz. 1028).

⁵ Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.).

⁶ Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (t.j. Dz.U. z 2023 poz. 141 ze zm.).

⁷ Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz.U. poz. 1967 ze zm.).

⁸ Ustawa z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych (Dz.U. poz. 2236 ze zm.).

W ramach Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład j.s.t. otrzymywały wsparcie finansowe na realizację inwestycji. Środki na te inwestycje pochodziły z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

Od 1 stycznia 2022 r. nastąpiła zmiana instytucji wypłacającej świadczenie wychowawcze Rodzina 500+ z j.s.t. na ZUS. Do 31 maja 2022 roku świadczenia, które zostały przyznane do tego okresu wypłacane były na starych zasadach tj. przez gminy i miasta na prawach powiatu w ramach otrzymanej dotacji na zadania zlecone związane z wypłatą tego świadczenia⁹.

Reforma polskiego systemu podatkowego Polski Ład, która weszła od 2022 r. miała wpływ na sposób i wysokość redystrybuowania dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych na rzecz jednostek samorządu terytorialnego¹⁰.

Zmiany dokonane w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego¹¹ wydłużyły o rok, okres wydatkowania środków otrzymanych z budżetu przez gminy z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę oraz w zakresie kanalizacji. Ponadto pozwoliły w 2022 r. przekazać dodatkowe dochody z tytułu udziału we wpływach z PIT w łącznej wysokości 13 673 mld zł w celu wsparcia j.s.t. w realizacji zadań z zakresu efektywności energetycznej oraz ograniczenia kosztów zakupu ciepła ponoszonych przez odbiorców. W latach 2022-2025 j.s.t. obligatoryjnie mają obowiązek przeznaczyć nie mniej niż równowartość 15% kwot otrzymanych w 2022 r. jako dodatkowych dochodów z tytułu podatku dochodowym od osób fizycznych na zadania z zakresu poprawy efektywności energetycznej, rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz ograniczenia kosztów ciepła lub energii ponoszonych przez odbiorców.

Na mocy ustawy Karta Nauczyciela¹² zwiększono o 4,4% średnie wynagrodzenia nauczycieli określone w art. 30 ust. 3 tej ustawy.

Jednostki sektora finansów publicznych w okresie od 1 grudnia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r. oraz od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. mają obowiązek podjąć działania w celu realizacji obowiązkowego zmniejszenia całkowitego zużycia energii elektrycznej w zajmowanych budynkach lub części budynków¹³. Ponadto kierownicy tych jednostek mieli obowiązek przekazania do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki raportu z realizacji celu (za 2022 rok) w terminie do 31 marca 2023 r.

⁹ Ustawa z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz innych ustaw (Dz. U. z 2021 poz. 1981).

¹⁰ Ustawa z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz innych ustaw (Dz.U. z 2021 poz. 1927).

¹¹ Ustawa z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1964).

¹² Ustawa z dnia 24 marca 202 r. o zmianie ustawy Karta Nauczyciela (Dz.U poz.935).

¹³ Ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (t.j. z 2023 r. Dz.U. poz. 269 ze zm.).

Również w ramach Programu Operacyjnego – „Polska Cyfrowa na lata 2014 - 2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy j.s.t. oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU” działania 5.1 „Rozwój cyfrowy j.s.t. oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia” - realizowany był projekt grantowy „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym- Granty PPGR”. Program ten finansowany był ze środków UE. W ramach programu zakupiono sprzęt komputerowy z urządzeniami peryferyjnymi i akcesoriami oraz niezbędnym oprogramowaniem umożliwiającym pracę zdalną, w tym niezbędne akcesoria i oprogramowanie dla osób z niepełnosprawnościami.

Także w 2022 r. w ramach tego samego programu -Programu Operacyjnego - Polska Cyfrowa na lata 2014 - 2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy j.s.t. oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU” działania 5.1 „Rozwój cyfrowy j.s.t. oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia” realizowany był projekt grantowy „Cyfrowa Gmina”. Jego celem był rozwój cyfrowy instytucji samorządowych oraz zwiększenie cyberbezpieczeństwa. Dofinansowanie dotyczyło cyfryzacji urzędów j.s.t. i jednostek im podległych oraz nadzorowanych. Obejmowało ono między innymi zakup sprzętu IT i oprogramowania, licencji niezbędnych do realizacji e-usług, pracy i edukacji zdalnej, a także edukacji cyfrowej dla j.s.t. w zakresie obsługi nabytego sprzętu oraz oprogramowania i licencji oraz analizy stanu cyberbezpieczeństwa j.s.t., jak również zapewnienia cyberbezpieczeństwa samorządowych systemów informatycznych.

Ponownie w roku szkolnym 2022/2023 Minister Edukacji Narodowej¹⁴ ogłosił przedsięwzięcie pod nazwą „Poznaj Polskę” skierowane do organów prowadzących szkoły w celu uatrakcyjnienia procesu edukacyjnego dzieci i młodzieży poprzez umożliwienie im poznawania Polski. Umowy podpisywane były z Ministerstwem Edukacji Narodowej. Zadanie to dofinansowane było w wysokości do 80% poniesionych kosztów z budżetu państwa w formie dotacji na zadania bieżące na podstawie porozumień z organami administracji rządowej, natomiast 20% był to wkład własny wnioskodawcy.

Zgodnie z przepisami ustawy zmieniającej ustawę o dochodach¹⁵, organ stanowiący j.s.t. w odniesieniu do zasad ustalania indywidualnego wskaźnika zadłużenia, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych¹⁶, mógł wybrać w okresie na lata 2022-2025 sposób obliczania dopuszczalnego wskaźnika zadłużenia w oparciu o dane z 3 lub 7 historycznych lat (poprzedzających rok, na który oblicza się dopuszczalną granicę spłat zobowiązań bieżącego roku budżetowego).

W odniesieniu do art. 242 i art. 243 ufp uchwalone przepisy prawne pozwalały na zastosowanie dodatkowych wyłączeń w zakresie wydatków bieżących ponoszonych przez j.s.t. w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa w części w jakiej nie są one finansowane środkami publicznymi otrzymanymi przez j.s.t. na ten cel oraz

¹⁴ Komunikat Ministra Edukacji i Nauki z dnia 2 września 2022 r. o ustanowieniu przedsięwzięcia pod nazwą „Poznaj Polskę” w roku szkolnym 2022/2023 (<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/poznaj-polske-w-roku-szkolnym-2022/2023>).

¹⁵ Ustawa z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz.1927).

¹⁶ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zwana dalej ufp (t.j. z 2023 poz. 1270).

w zakresie spłat i obsługi zobowiązań zaciągniętych w związku z realizacją zadań inwestycyjnych dofinansowanych z Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych¹⁷ w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu zadania i otrzymaniu dofinansowania ze środków pochodzących z tego Funduszu.

Na mocy ustawy¹⁸ kadencja rad gmin, powiatów oraz sejmików województw, wójtów, burmistrzów i prezydentów miast uległa przedłużeniu do dnia 30 kwietnia 2024 r.

Analizę opracowano na podstawie danych zawartych w rocznych sprawozdaniach z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Zostały one sporządzone w oparciu o rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹⁹ oraz rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych²⁰ przez 70 gmin, miasto na prawach powiatu, 11 powiatów oraz województwo samorządowe.

2. REALIZACJA BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO W 2022 R.

2.1. Wykonanie dochodów i wydatków budżetowych

Dochody jednostek samorządu terytorialnego województwa opolskiego w 2022 r. ogółem w kwotach zbiorczych nie zostały w pełni zrealizowane. Ich średnie wykonanie wyniosło 97,9%, co stanowiło kwotę 8 143 733 tys. zł²¹. Ponad przyjęty plan dochody zrealizowano jedynie w województwie samorządowym – 102,0%, natomiast w pozostałych grupach wykonanie wahało się od 97,4% w gminach do 98,1% w mieście na prawach powiatu.

Wykonanie wydatków wyniosło średnio 90,5% przyjętego planu, co stanowiło kwotę 8 365 995 tys. zł. W poszczególnych typach j.s.t. wykonanie wydatków wahało się od 88,9% w gminach do 96,7% w województwie samorządowym.

¹⁷ Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustawa (Dz.U. poz. 1265).

¹⁸ Ustawa z dnia 29 września 2022 r. o przedłużeniu kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. poz. 2418).

¹⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 144 ze zm.).

²⁰ Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 652.).

²¹ Kwoty wykazane w analizie zostały zaokrąglone do pełnych tysięcy złotych. Do opracowania przyjęto bazę danych według stanu na dzień 19 kwietnia 2023 r.

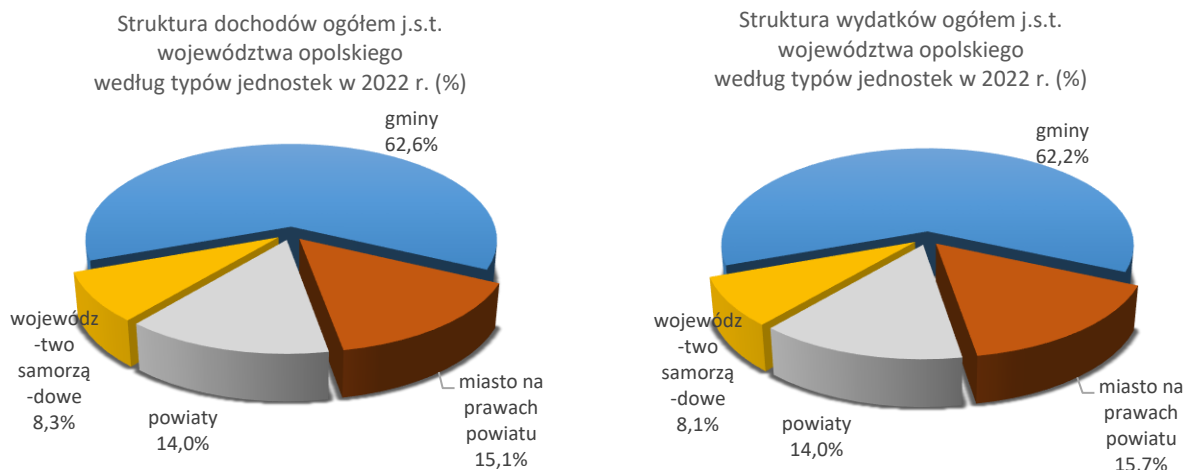
Poniższa tabela przedstawia zbiorcze dane w zakresie dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego poszczególnych szczebli, w województwie opolskim i w kraju²².

Tabela 1

Wyszczególnienie	Wykonanie	Plan	Wykonanie	Wykonanie	Dynamika		Struktura	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	(4:3)	Polska	woj. opolskie	Polska*	woj. opolskie
	2021 r.	2022 r.	2022 r.	%	%	%	%	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Dochody								
Ogółem dochody j.s.t., w tym:	7 685 679	8 321 023	8 143 733	97,9	109,5	106,0	100,0	100,0
- gminy	4 769 510	5 237 751	5 099 552	97,4	110,2	106,9	48,9	62,6
- miasto na prawach powiatu	1 214 427	1 253 031	1 229 296	98,1	107,9	101,2	26,8	15,1
- powiaty	1 073 242	1 168 575	1 139 682	97,5	112,6	106,2	11,3	14,0
- województwo samorządowe	628 500	661 665	675 202	102,0	111,7	107,4	6,9	8,3
Wydatki								
Ogółem wydatki j.s.t., w tym:	7 390 924	9 247 371	8 365 995	90,5	106,8	113,2	100,0	100,0
- gminy	4 477 179	5 851 832	5 203 306	88,9	106,2	116,2	48,0	62,2
- miasto na prawach powiatu	1 339 000	1 397 959	1 314 587	94,0	106,5	98,2	27,8	15,7
- powiaty	1 033 440	1 294 493	1 167 949	90,2	109,1	113,0	10,8	14,0
- województwo samorządowe	541 305	703 087	680 153	96,7	107,3	125,7	6,6	8,1
Wynik finansowy								
Ogółem wynik j.s.t., w tym:	294 755	-926 348	-222 262	x	x	x	x	x
- gminy	292 331	-614 081	-103 753	x	x	x	x	x
- miasto na prawach powiatu	-124 573	-144 928	-85 291	x	x	x	x	x
- powiaty	39 802	-125 918	-28 267	x	x	x	x	x
- województwo samorządowe	87 195	-41 421	-4 951	x	x	x	x	x

* w strukturze nie przedstawiono danych dotyczących m.st. Warszawy, którego dochody stanowiły 6,1% ogółu dochodów j.s.t., a wydatki stanowiły 6,8% ogółu wydatków j.s.t., dlatego struktura krajowa nie sumuje się do 100%.

²² Dane dotyczące wyników uzyskanych przez j.s.t. w skali kraju pochodzą ze „Sprawozdania z działalności regionalnych izb obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w 2022 roku”, zamieszczonego na stronie internetowej www.rio.gov.pl.

Dochody majątkowe wszystkich jednostek samorządu terytorialnego województwa opolskiego w 2022 r. wyniosły 578 217 tys. zł, natomiast **dochody bieżące** 7 565 516 tys. zł. Zostały one zrealizowane odpowiednio w 74,4% i 100,3% (załącznik 4).

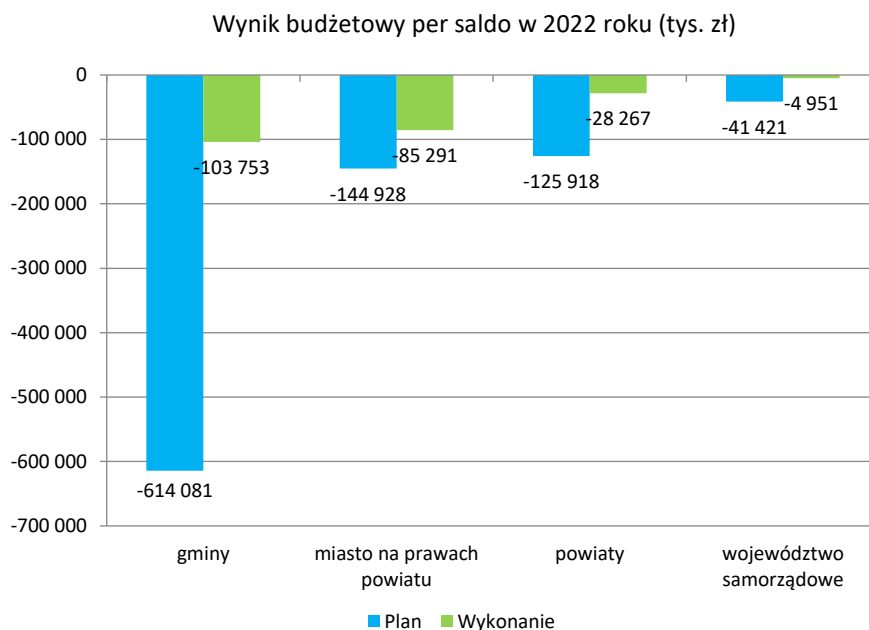
Do **wydatków majątkowych** zalicza się wydatki ponoszone na inwestycje, zakupy inwestycyjne, dotacje inwestycyjne oraz wydatki kapitałowe. Wyniosły one 1 399 154 tys. zł i zrealizowano je w wysokości 80,4% (załącznik 5).

Do **wydatków bieżących** j.s.t. zalicza się wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi, dotacje przekazane innym podmiotom, wydatki związane z obsługą długu publicznego oraz udzielanymi poręczeniami i gwarancjami, a także pozostałe wydatki związane z funkcjonowaniem j.s.t. i jednostek im podległych. Wydatki bieżące wyniosły 6 966 841 tys. zł i zrealizowane zostały na poziomie 92,8%.

2.2. Wynik budżetu, finansowanie deficytu, przychody i rozchody

Jednostki samorządu terytorialnego województwa opolskiego zamknęły rok budżetowy (per saldo) deficytem w wysokości 222 262 tys. zł, przy planowanym deficycie – 926 348 tys. zł. **Nadwyżkę budżetową** łącznie w kwocie 67 879 tys. zł wypracowało 30 gmin i 6 powiatów. **Deficyt budżetowy** pozostałych jednostek samorządu terytorialnego województwa opolskiego wyniósł 290 141 tys. zł i dotyczył 40 gmin, 5 powiatów, miasta na prawach powiatu i województwa samorządowego.

Na poniższym wykresie zaprezentowano planowane i wykonane wyniki budżetów per saldo w 2022 r. w poszczególnych typach j.s.t. województwa opolskiego.

Nadwyżkę operacyjną²³ wypracowało 79 jednostek na kwotę 602 945 tys. zł, natomiast deficyt operacyjny wystąpił w 4 jednostkach na łączną kwotę 4 270 tys. zł.

Na koniec 2022 r. indywidualny wskaźnik spłaty zadłużenia wynikający z art. 243 ufp spełniły wszystkie j.s.t. województwa opolskiego.

2.3. Dynamika dochodów i wydatków budżetowych

W porównaniu do roku ubiegłego, łączne dochody j.s.t. województwa opolskiego uległy zwiększeniu nominalnie o 6,0% (załącznik 10a). Nominalny wzrost nastąpił we wszystkich grupach j.s.t. W ujęciu realnym, przy inflacji 14,4%, dochody ogółem zmniejszyły się o 7,4% (załącznik 10b), co nastąpiło również we wszystkich grupach j.s.t.

Wzrost dochodów bieżących nominalnie nastąpił we wszystkich grupach j.s.t., natomiast spadek dochodów majątkowych wystąpił w gminach, powiatach, mieście na prawach powiatu, a wzrost w województwie samorządowym. Średnio dochody bieżące nominalnie wzrosły o 6,8%, (realnie zmaleły o 6,6%), a majątkowe zmaleły o 4,4% (realnie o 16,5%).

W porównaniu do roku poprzedniego, wydatki ogółem nominalnie uległy zwiększeniu o 13,2% (realnie zmniejszyły się o 1,1%). Nastąpił spadek wydatków ogółem w mieście na prawach powiatu o 1,8%, a wzrost w pozostałych grupach.

Wydatki bieżące średnio wzrosły nominalnie o 11,7%, (realnie zmniejszyły się o 2,3%), natomiast wydatki majątkowe wzrosły o 21,0% (realnie o 5,8%). Wzrost wydatków bieżących nastąpił we wszystkich typach j.s.t.,

²³ Różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, określona jest jako **wynik bieżący**, który w przypadku osiągnięcia wartości dodatnich stanowi **nadwyżkę operacyjną**, a w przypadku ujemnych wartości stanowi **deficyt operacyjny**.

a wydatki majątkowe wzrosły w gminach, powiatach i województwie samorządowym, a zmalały w mieście na prawach powiatu. Wzrost wydatków bieżących związany był m.in. ze wzrostem kosztów pracy, energii, materiałów i usług oraz kosztów obsługi długu.

2.4. Struktura dochodów i wydatków budżetowych

Analiza struktury dochodów ogółem j.s.t. województwa opolskiego (w odniesieniu do źródeł ich pochodzenia) wskazuje, że ze względu na możliwości kształtowania wielkości budżetu, jest ona mniej korzystna od krajowej i przeważają w niej wpływy pochodzące z budżetu państwa, na co wpłynęła przede wszystkim struktura dochodów województwa samorządowego. W pozostałych grupach j.s.t. województwa opolskiego sytuacja jest korzystniejsza niż w kraju, gdyż udział dochodów własnych bieżących innych niż dotacje, środki i subwencje jest większy niż w kraju.

Tabela 2

Wyszczególnienie	Polska (%)					
	ogółem	bieżące, z tego:				majątkowe
			dochody własne bieżące inne niż dotacje, środki i subwencje ²⁴	dotacje i środki	subwencje	
Dochody wszystkich j.s.t.	100,0	91,3	47,0	22,7	21,6	8,7
- gminy	100,0	91,4	42,5	28,6	20,3	8,6
- miasto na prawach powiatu	100,0	92,4	53,7	18,2	20,5	7,6
- powiaty	100,0	89,4	33,4	19,0	37,0	10,6
- województwo samorządowe	100,0	87,0	54,7	15,2	17,1	13,0

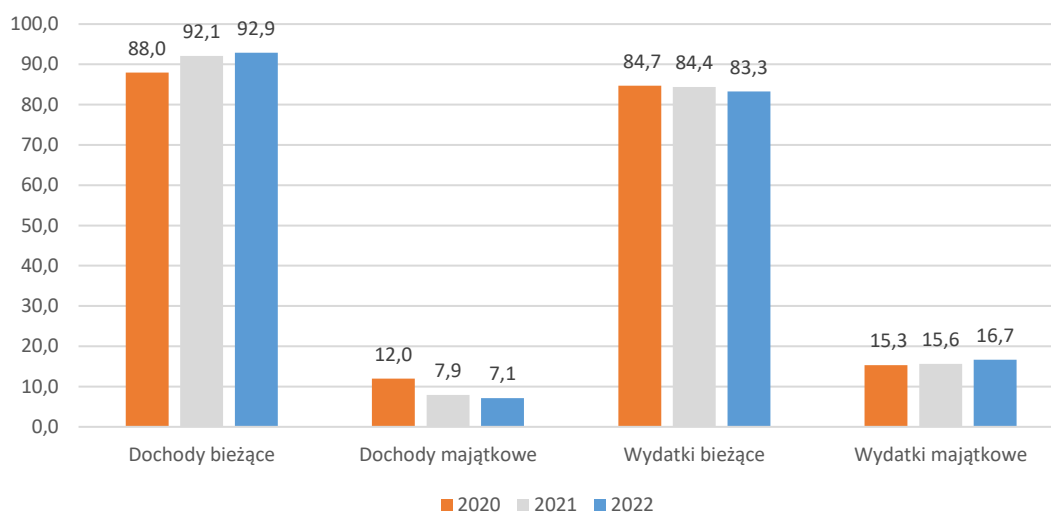
Wyszczególnienie	woj. opolskie (%)					
	ogółem	bieżące, z tego:				majątkowe
			dochody własne bieżące inne niż dotacje, środki i subwencje	dotacje i środki	subwencje	
Dochody wszystkich j.s.t.	100,0	92,9	44,5	24,8	23,6	7,1
- gminy	100,0	92,5	44,5	27,7	20,3	7,5
- miasto na prawach powiatu	100,0	93,8	57,0	16,4	20,4	6,2
- powiaty	100,0	95,4	35,6	21,0	38,8	4,6
- województwo samorządowe	100,0	89,9	37,0	24,3	28,5	10,1

W dochodach wszystkich j.s.t. województwa opolskiego dochody bieżące stanowiły 92,9%, a dochody majątkowe 7,1% (załącznik 2b). Powyższe dane oznaczają, że udział dochodów bieżących był o 1,6 punktu procentowego wyższy niż w kraju.

Strukturę dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego województwa opolskiego w latach 2020-2022 roku przedstawia wykres.

²⁴ Ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego określa źródła dochodów własnych gmin, powiatów i województw. Dla celów analizy przyjęto, że własne dochody bieżące stanowią różnicę pomiędzy dochodami bieżącymi ogółem pomniejszonymi o dotacje i środki na cele bieżące oraz subwencję w części bieżącej, przy czym do kategorii dotacji i środków przyjęto metodologię Ministerstwa Finansów zastosowaną do WPF.

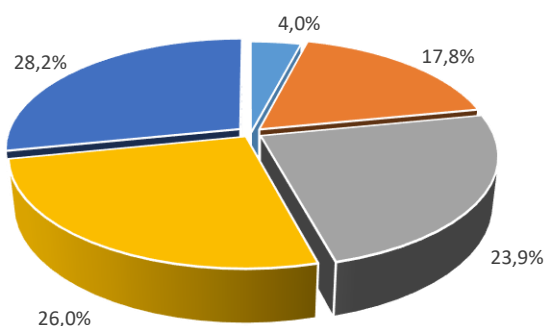
Struktura dochodów i wydatków j.s.t. województwa opolskiego w latach 2020-2022 (%)

W strukturze dochodów w okresie trzech ostatnich lat nastąpiły nieznaczne zmiany polegające na wzroście udziału dochodów bieżących, które oscylowały wokół 90%. W odniesieniu do wydatków nastąpił nieznaczny spadek udziału wydatków bieżących i wzrost udziału wydatków majątkowych. Większy wzrost wydatków majątkowych niż dochodów majątkowych wynika z otrzymania przez j.s.t., w latach wcześniejszych, środków na inwestycje między innymi na wodociągi i kanalizację. Jak wynika z przepisów prawa wydatki majątkowe, finansowane z tych źródeł, mogą być ponoszone w przyszłych latach.

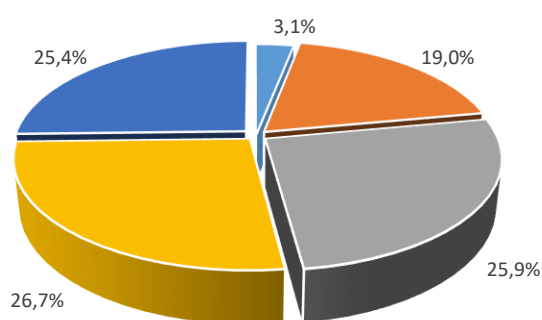
Poniższe wykresy prezentują strukturę dochodów bieżących j.s.t. w latach 2021-2022.

Struktura dochodów bieżących j.s.t. województwa opolskiego w 2021 (%)

- Udziały w podatku dochod. od osób prawnych 4,0%
- Udziały w podatku dochod. od osób fizycznych 17,8%
- Pozostałe dochody bieżące 23,9%
- Dotacje i środki na cele bieżące 26,0%
- Subwencja ogólna 28,2%

Struktura dochodów bieżących j.s.t. województwa opolskiego w 2022 (%)

- Udziały w podatku dochod. od osób prawnych 3,1%
- Udziały w podatku dochod. od osób fizycznych 19,0%
- Pozostałe dochody bieżące 25,9%
- Dotacje i środki na cele bieżące 26,7%
- Subwencja ogólna 25,4%

W 2022 r. w strukturze dochodów bieżących j.s.t. główne zmiany dotyczyły zmniejszenia udziału subwencji ogólnej o 2,8 punktu procentowego i zwiększenia udziału w pozostałych dochodach bieżących o 2 punkty procentowe.

Struktura wydatków jednostek samorządu terytorialnego województwa opolskiego różni się od średnich wyników dla kraju. W strukturze wydatków ogółem wszystkich j.s.t. województwa opolskiego wydatki bieżące stanowiły 83,3%, a wydatki majątkowe 16,7%. W kraju udział wydatków majątkowych był wyższy o 1,6 punktu procentowego. Najbardziej niekorzystna struktura wystąpiła w powiatach, gdzie ta rozpiętość wyniosła 7,7 punktu procentowego.

Tabela 3

Wyszczególnienie	Polska (%)		woj. Opolskie (%)	
	wydatki bieżące	wydatki majątkowe	wydatki bieżące	wydatki majątkowe
Wydatki wszystkich j.s.t.	81,7	18,3	83,3	16,7
- gminy	81,8	18,2	84,5	15,5
- miasto na prawach powiatu	84,0	16,0	82,3	17,7
- powiaty	80,6	19,4	88,3	11,7
- województwo samorządowe	66,6	33,4	67,5	32,5

2.5. Dochody i wydatki ze środków europejskich i zagranicznych

Łączne dochody pochodzące ze środków europejskich i zagranicznych w jednostkach samorządu terytorialnego województwa opolskiego wyniosły 412 902 tys. zł, co stanowiło 5,1% ogółu dochodów (w 2021 r. – 4,0%)²⁵. W ostatnich trzech latach daje się jednak zauważyć naprzemienną tendencję spadkowo-wzrostową udziału środków europejskich i zagranicznych w dochodach j.s.t.

Tabela 4

Dochody pochodzące ze środków unijnych i zagranicznych	2020 r.	2021 r.	2022 r.	Dynamika 2021/2020 (%)	Dynamika 2022/2021 (%)
1	2	3	4	5	6
Wykonanie (tys. zł)	559 846	308 112	412 902	55,0	134,0
Udział w dochodach ogółem (%)	7,6	4,0	5,1	x	x

Łączne **wydatki** finansowane ze środków europejskich i zagranicznych wyniosły 464 576 tys. zł, co stanowiło 5,6% ogółu wydatków jednostek samorządu terytorialnego, a w roku ubiegłym 5,1% ogółu wydatków. Wydatki te, podobnie jak dochody, miały tendencję naprzemienną spadkowo-wzrostową.

²⁵ Do wyliczenia dochodów i wydatków ze środków europejskich i zagranicznych przyjęto dane zaklasyfikowane w paragrafach z czwartą cyfrą: 1, 3, 5, 7 i 8. W j.s.t., które mają planowane wydatki w szczególności do grup paragrafów, do wyliczenia wydatków ze środków europejskich i zagranicznych przyjęto dane zaklasyfikowane w grupach paragrafów: 1101, 1201, 1301, 1401, 1601, 1611.

Tabela 5

Wydatki pochodzące ze środków unijnych i zagranicznych	2020 r.	2021 r.	2022 r.	Dynamika 2021/2020 (%)	Dynamika 2022/2021 (%)
1	2	3	4	5	6
Wykonanie (tys. zł)	502 689	376 933	464 576	75,0	123,3
Udział w wydatkach ogółem (%)	7,2	5,1	5,6	x	x

W załączniku 9 zaprezentowano dochody i wydatki ze środków europejskich i zagranicznych wszystkich j.s.t. województwa opolskiego.

Różnica między dochodami a wydatkami pochodzącymi ze środków europejskich i zagranicznych wynika z faktu, że środki te częściowo stanowią refundację uprzednio poniesionych przez samorzady wydatków i wpływają one do budżetów po rozliczeniu kosztów przedsięwzięcia. Związane jest to również z etapem rozliczania perspektywy finansowej 2014-2020, który zakończy się w 2023 r.

2.6. Dochody i wydatki w przeliczeniu na jednego mieszkańca

Poszczególne pozycje budżetowe przeliczone na mieszkańca, w sposób obiektywny obrazują wielkości osiągniętych dochodów i wydatków.

W załączniku 11 przedstawiono w przeliczeniu na mieszkańca kwoty: dochodów ogółem, dochodów bieżących, dochodów majątkowych, dochodów własnych, skutki obniżenia górnych stawek podatkowych, udzielonych ulg i zwolnień, wydanych decyzji przez organ podatkowy. Ponadto dane dotyczyły wydatków ogółem, wydatków bieżących, wydatków majątkowych, wydatków inwestycyjnych oraz zobowiązań ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca w poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego województwa opolskiego²⁶.

Tabela 6

Wyszczególnienie	Polska	woj. Opolskie
	zł	zł
Dochody per capita		
- gminy	6 758	6 250
- miasto na prawach powiatu	8 400	9 721
- powiaty	1 535	1 397
- województwo samorządowe	651	716
Wydatki per capita		
- gminy	6 903	6 377
- miasto na prawach powiatu	8 862	10 395
- powiaty	1 573	1 431
- województwo samorządowe	629	722

²⁶ Liczba ludności województwa opolskiego według danych GUS na 31.12.2022 r. wyniosła 942 441 mieszkańców, z czego w gminach 815 983, a w mieście na prawach powiatu 126 458.

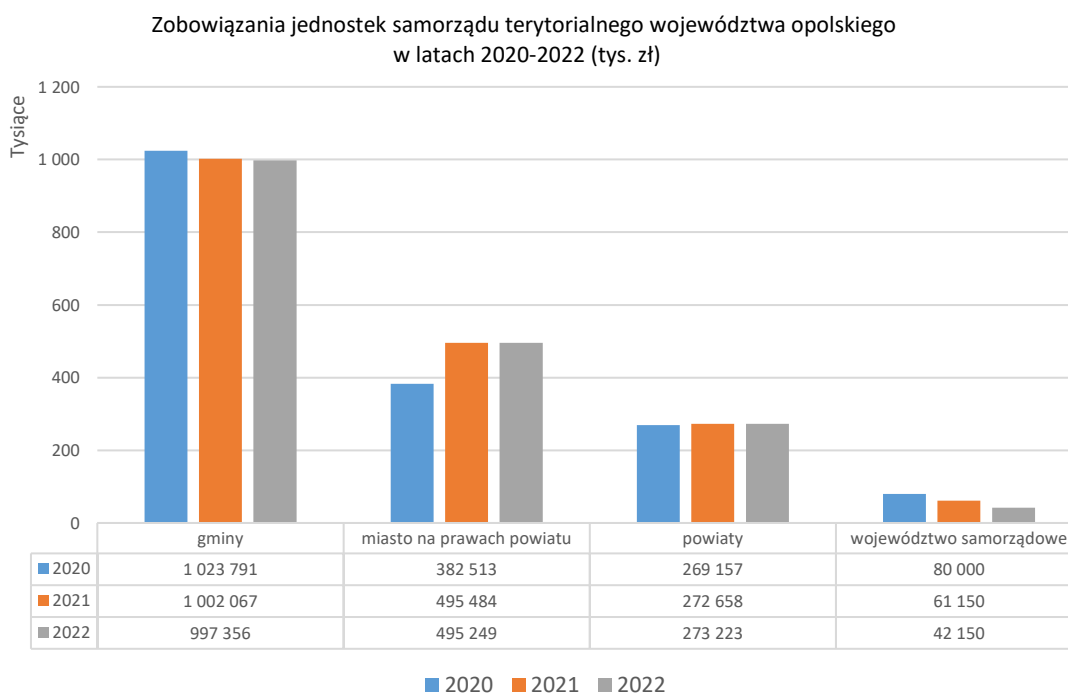
Wydatki majątkowe <i>per capita</i>		
- gminy	1 257	990
- miasto na prawach powiatu	1 421	1 845
- powiaty	305	168
- województwo samorządowe	210	235

Z przedstawionych danych wynika, utrzymujący się trend, że zarówno dochody ogółem, jak i wydatki ogółem na mieszkańca jedynie w mieście na prawach powiatu i województwie samorządowym były wyższe od średnich dla kraju w jednostkach tego typu. W przypadku wydatków majątkowych *per capita*, również wydatki miasta na prawach powiatu i województwa samorządowego były wyższe niż średnie w kraju.

W gminach i powiatach dochody, wydatki i wydatki majątkowe *per capita* były mniejsze od średnich w kraju.

2.7. Zobowiązania zaliczane do długu publicznego

Zobowiązania wszystkich jednostek samorządu terytorialnego województwa opolskiego na koniec 2022 roku wyniosły 1 807 979 tys. zł i uległy zmniejszeniu o 23 381 tys. zł. Na przestrzeni trzech lat wzrost zobowiązań występował jedynie w powiatach, natomiast w gminach i województwie samorządowym nastąpiło ich zmniejszenie, a w mieście na prawach powiatu w 2021 roku nastąpił wzrost zobowiązań w roku następnym niewielki spadek.

3. WYKONANIE BUDŻETÓW GMIN W 2022 R.

3.1. Wykonanie dochodów i wydatków budżetowych

W 2022 r. gminy województwa opolskiego wykonały **dochody budżetowe** w kwocie 5 099 552 tys. zł, tj. 97,4% planu. **Dochody bieżące** wykonano w wysokości 4 718 385 tys. zł (99,2% planu), a **dochody majątkowe** – 381 167 tys. zł (78,9% planu). Skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w gminach wyniosły 97 374 tys. zł, a udzielone ulgi i zwolnienia to kwota 47 585 tys. zł. Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy w zakresie umorzeń i rozłożenia na raty wyniosły 6 962 tys. zł.

T a b e l a 7

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem budżety gmin	w tym gminy:		
			miejskie	miejsko - wiejskie	wiejskie
Dochody					
1.	Plan 2022 r. (tys. zł)	5 237 751	549 218	3 121 209	1 567 325
2.	Wykonanie 2022 r. (tys. zł)	5 099 552	547 032	3 063 045	1 489 476
3.	Wykonanie 2021 r. (tys. zł)	4 769 510	542 380	2 950 857	1 276 273
4.	Wykonanie planu 2:1 (%)	97,4%	99,6%	98,1%	95,0%
5.	Dynamika wykonania 2:3 (%)	106,9%	100,9%	103,8%	116,7%

Gminy województwa opolskiego wykonały **wydatki** na poziomie 5 203 306 tys. zł, tj. 88,9% planu. **Wydatki bieżące** wyniosły 4 395 506 tys. zł (91,4% planu), natomiast **wydatki majątkowe** osiągnęły kwotę 807 800 tys. zł (77,4% planu).

T a b e l a 8

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem budżety gmin	w tym gminy:		
			miejskie	miejsko - wiejskie	wiejskie
Wydatki					
1.	Plan 2022 r. (tys. zł)	5 851 832	604 828	3 508 292	1 738 712
2.	Wykonanie 2022 r. (tys. zł)	5 203 306	545 896	3 171 807	1 485 603
3.	Wykonanie 2021 r. (tys. zł)	4 477 235	495 898	2 781 900	1 199 437
4.	Wykonanie planu 2:1 (%)	88,9%	90,3%	90,4%	85,4%
5.	Dynamika wykonania 2:3 (%)	116,2%	110,1%	114,0%	123,9%

3.2. Dynamika dochodów i wydatków budżetowych

W porównaniu do roku poprzedniego, łączne **dochody** gmin w 2022 r. wzrosły o 6,9%, a kwotowo o 330 042 tys. zł, a po uwzględnieniu inflacji realnie zmniejszyły się o 6,5%. W 2022 r. największy wzrost dochodów bieżących wystąpił w grupie pozostałych dochodów bieżących o 47,4%, w opłacie za

gospodarowanie odpadami komunalnymi o 15,7% oraz w udziałach w podatku dochodowym od osób fizycznych o 14,5%.

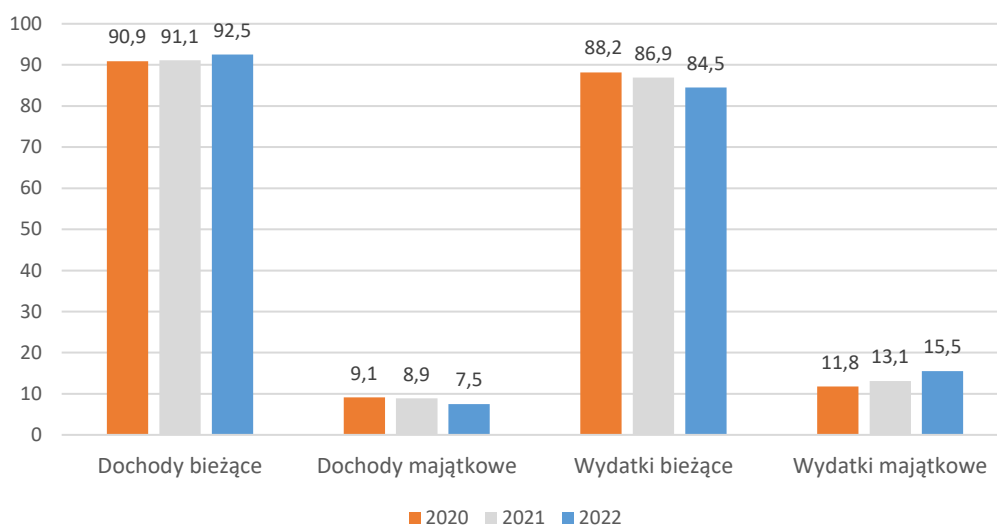
Na wzrost dochodów z tytułu dotacji i środków celowych na cele bieżące o 12,6% wpływ miało finansowanie z Funduszu Pomocy, nałożenie zadań na gminy w związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie oraz realizowanie zadań przez gminy finansowanych z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

W porównaniu do roku poprzedniego, **wydatki** gmin województwa opolskiego wzrosły o 16,2%, a kwotowo – 726 071 tys. zł. Nastąpił wzrost wydatków bieżących o 13,0% (o 504 183 tys. zł) oraz wydatków majątkowych o 37,9% (o 221 888 tys. zł). Z uwagi na znaczny wzrost stóp procentowych wydatki na obsługę długu poniesione przez gminy wzrosły o 310,7% .

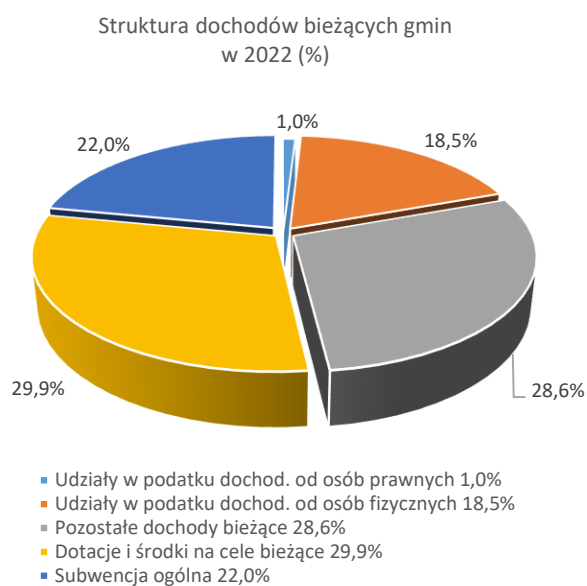
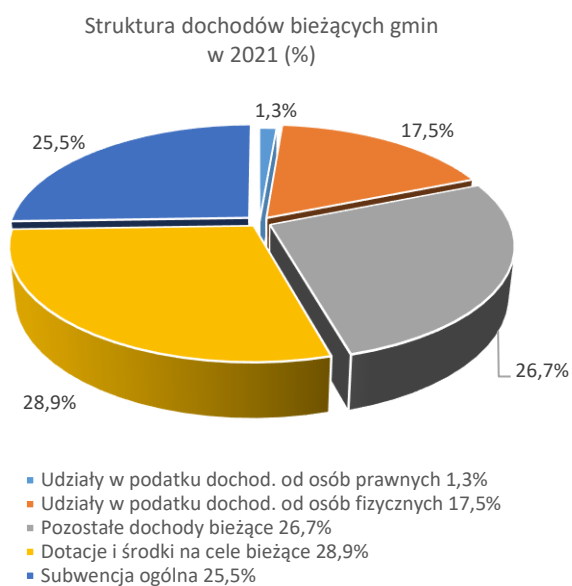
3.3. Struktura dochodów i wydatków budżetowych

Dochody bieżące w ogólnej kwocie dochodów gmin stanowiły 92,5%, a **dochody majątkowe** 7,5%. W porównaniu do lat poprzednich, **struktura dochodów** ogółem gmin województwa opolskiego (co do głównych źródeł) nie uległa zmianie, jednakże zmiany nastąpiły w samej strukturze dochodów bieżących. Rok 2022 jest kolejnym rokiem, w którym w strukturze nastąpił wzrost dochodów bieżących oraz spadek dochodów majątkowych. Znaczna rozpiętość między dochodami majątkowymi, a wydatkami majątkowymi wynika z faktu otrzymania w latach wcześniejszych środków na inwestycje realizowane przez gminy w przyszłych latach (m.in. zakresie inwestycji wodociągowo- kanalizacyjnych).

Struktura dochodów i wydatków gmin w latach 2020-2022 (%)

Poniższe wykresy prezentują **strukturę dochodów bieżących gmin w latach 2021-2022.**

W roku 2022 odnotowano spadek udziału subwencji ogólnej oraz wzrost udziału dotacji i środków na cele bieżące oraz pozostałych dochodów bieżących jak również udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych.

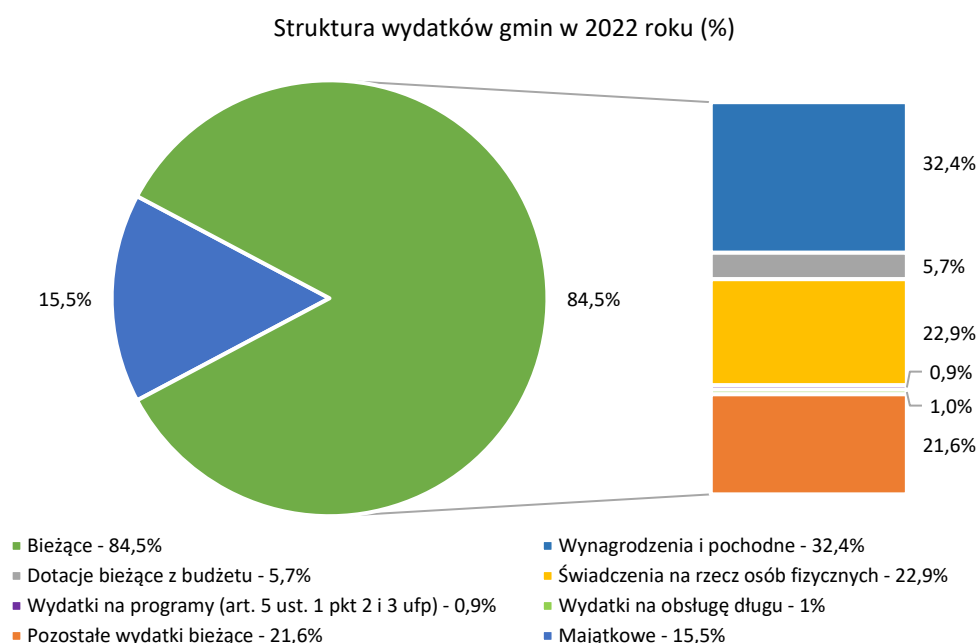
W 2022 r. największy udział w **strukturze dochodów podatkowych i z opłat bieżących** gmin (innych niż dotacje, środki i subwencje) miały dochody pochodzące z udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (38,5%) a także podatku od nieruchomości (27,6%) i pozostałych dochodów własnych (16,2%). W gminach województwa opolskiego struktura tych dochodów, co do głównych źródeł, nie uległa zmianie w porównaniu do lat poprzednich.

T a b e l a 9

Wyszczególnienie	2021 r.		2022 r.	
	tys. zł	%	tys. zł	%
Dochody podatkowe i opłaty bieżące (inne niż dotacje, środki i subwencje)	1 983 264	100,0	2 269 672	100,0
- udziały w podatku dochodowym od osób prawnych	58 375	2,9	45 394	2,0
- udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych	762 763	38,5	873 579	38,5
- podatek rolny	78 228	3,9	80 783	3,6
- podatek od nieruchomości	584 332	29,5	626 971	27,6
- podatek od środków transportowych	21 903	1,1	23 609	1,0
- podatek od spadków i darowizn	6 482	0,3	6 721	0,3
- opłata skarbową	6 559	0,3	6 116	0,3
- podatek od czynności cywilnoprawnych	51 240	2,6	49 260	2,2
- opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi	164 514	8,3	190 421	8,4
- pozostałe dochody własne	248 869	12,5	366 817	16,2

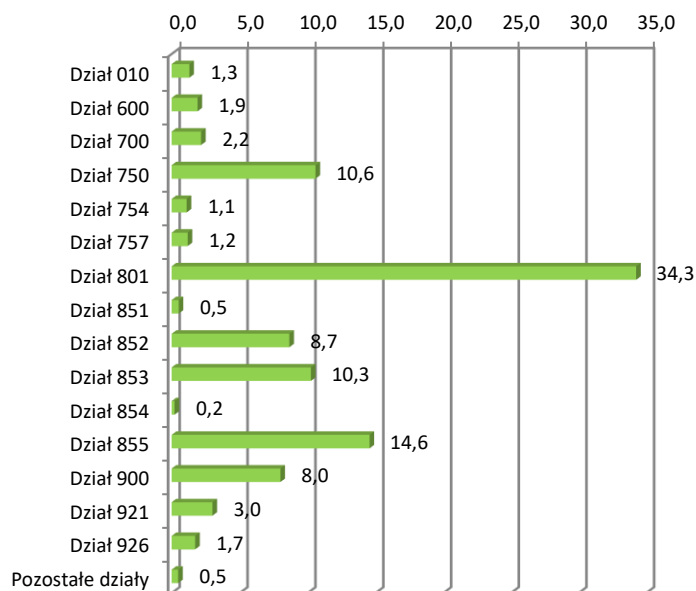
Struktura wydatków gmin ogółem co do ich źródeł w latach 2020 – 2022 pozostała taka sama, jednak zmienił się udział poszczególnych grup wydatków. W 2022 r. nastąpił spadek wydatków bieżących oraz wzrost wydatków majątkowych o 2,4 punktu procentowego, co jest dobrą tendencją.

W 2022 r. wydatki bieżące stanowiły 84,5% wydatków ogółem, a wydatki majątkowe 15,5%. Wśród wydatków bieżących dominujący udział miały wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi (32,4% wydatków ogółem) oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych (22,9% wydatków ogółem). Dotacje udzielone z budżetów gmin na zadania bieżące wyniosły 5,7% wydatków ogółem. Wydatki poniesione przez gminy na obsługę długu stanowiły 1,0% ogółu poniesionych wydatków.

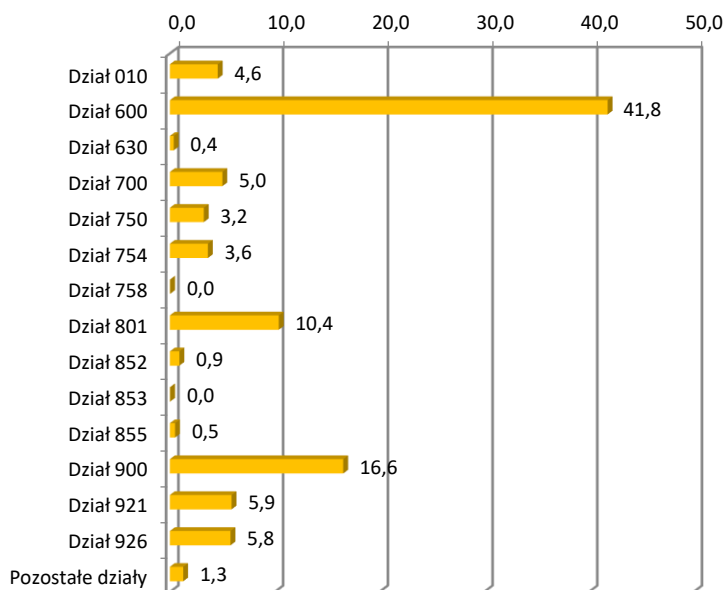
Głównymi kierunkami wydatkowania środków w gminach, podobnie jak w ubiegłym roku, była oświata oraz rodzina. W dziale 801 – Oświata i wychowanie gminy wydatkowały – 34,3% środków, a w dziale 855 – Rodzina – 14,6%. Wydatki w dziale 750 – Administracja publiczna stanowiły 10,6%.

Struktura działowa wykonanych bieżących wydatków gmin województwa opolskiego w 2022 roku (%)

Największy udział w strukturze wydatków inwestycyjnych miały niezmiennie od lat wydatki w dziale 600 – Transport i łączność na poziomie 41,8% oraz wydatki w dziale 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska na poziomie 16,6%.

Struktura wykonanych wydatków inwestycyjnych według działów w gminach województwa opolskiego w 2022 roku (%)

3.4. Dochody i wydatki ze środków europejskich i zagranicznych

W roku 2022 gminy zrealizowały **dochody** ze środków europejskich i zagranicznych w łącznej kwocie 149 633 tys. zł, co stanowiło 2,9% ogółu ich dochodów (w roku 2021 – 1,8%). Zauważyć można, iż w porównaniu do lat poprzednich, w roku 2022 nastąpił wzrost dochodów gmin ze środków europejskich i zagranicznych. W 2022 roku wystąpiły one we wszystkich gminach. Najmniejszy udział tych środków w dochodach wystąpił w Pawłowiczkach – 0,3%, a największy w Pokoju – 22,0%.

Tabela 10

Dochody pochodzące ze środków europejskich i zagranicznych	2020 r.	2021 r.	2022 r.	Dynamika 2021/2020 (%)	Dynamika 2022/2021 (%)
1	2	3	4	5	6
Wykonanie (tys. zł)	148 953	88 170	149 633	59,2	169,7
Udział w dochodach ogółem (%)	3,4	1,8	2,9	x	x

W ramach realizacji programów finansowanych ze środków europejskich i zagranicznych, gminy wykonały **wydatki** w łącznej wysokości 163 690 tys. zł, co stanowiło 3,1% wydatków ogółem gmin (w 2021 r. – 2,3%). W 2022 roku wydatki pochodzące ze środków europejskich i zagranicznych, podobnie jak dochody, wzrosły w porównaniu do lat poprzednich. Najmniejszy udział środków unijnych i zagranicznych w wydatkach ogółem wystąpił w Pawłowiczkach i Reńskiej Wsi – 0,1%, a największy – 19,6% w Pokoju.

Tabela 11

Wydatki pochodzące ze środków europejskich i zagranicznych	2020 r.	2021 r.	2022 r.	Dynamika 2021/2020 (%)	Dynamika 2022/2021 (%)
1	2	3	4	5	6
Wykonanie (tys. zł)	108 104	102 184	163 690	94,5	160,2
Udział w wydatkach ogółem (%)	2,6	2,3	3,1	x	x

3.5. Wynik budżetu, finansowanie deficytu, przychody i rozchody

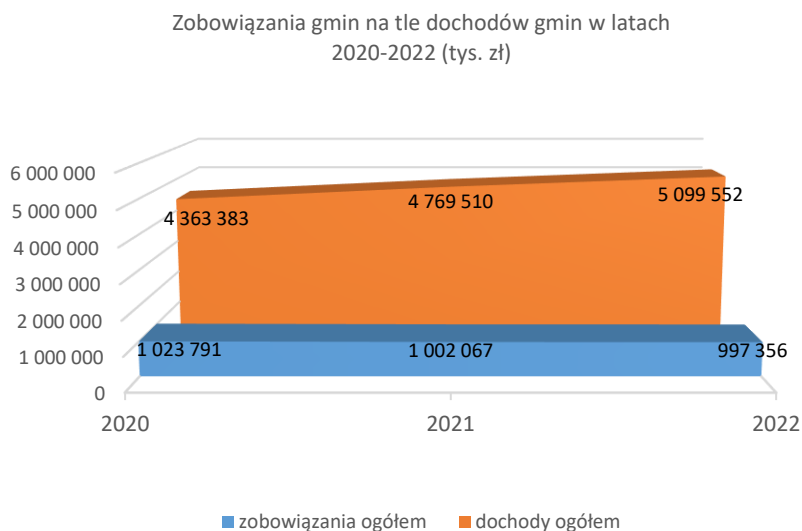
Gminy zamknęły rok budżetowy 2022 deficytem budżetowym (per saldo) w kwocie 103 753 tys. zł, przy zakładanym deficycie (per saldo) na poziomie 614 081 tys. zł. Rok 2022 dodatnim wynikiem zakończyło 30 gmin województwa opolskiego na łączną kwotę 60 001 tys. zł, natomiast pozostałych 40 gmin zamknęło wynik budżetu deficytem w łącznej kwocie 163 754 tys. zł. Na koniec 2022 roku nadwyżkę operacyjną wypracowało 67 gmin województwa opolskiego w łącznej wysokości 327 022 tys. zł, a 3 gminy zakończyły rok budżetowy deficytem operacyjnym w łącznej wysokości 4 143 tys. zł.

Przychody gmin zostały wykonane w wysokości 883 186 tys. zł. Głównym źródłem przychodów były wolne środki w łącznej kwocie 411 608 tys. zł (46,6% ogółu przychodów). Przychody w kwocie 123 254 tys. zł (14,0%) pochodziły z zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emisji papierów wartościowych, a 171 336 tys. zł (19,4%) z nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych. Niewykorzystane środki pieniężne na rachunkach bankowych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ufp stanowiły 173 073 tys. zł (19,6%), a spłata udzielonych pożyczek z budżetu to kwota 3 915 tys. zł.

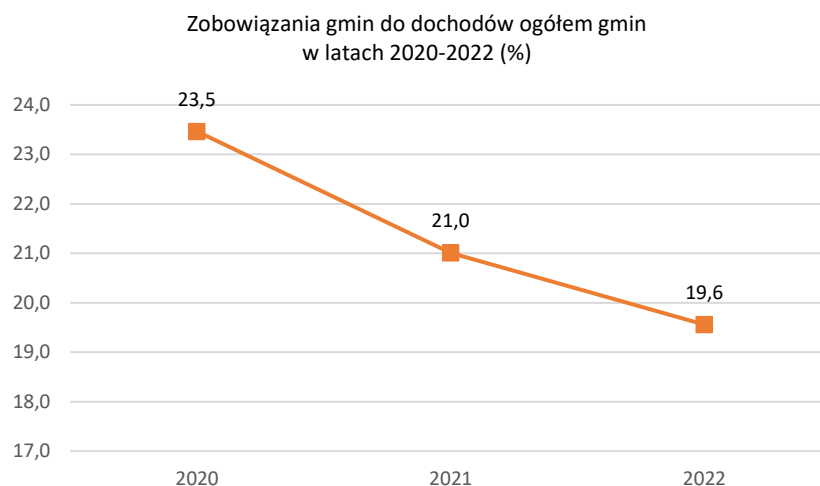
Rozchody gmin zostały wykonane w wysokości 133 994 tys. zł i obejmowały niemal w całości spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z wykupem obligacji 98,0%. Kwota udzielonych przez gminy pożyczek wyniosła 2 700 tys. zł.

3.6. Zobowiązania zaliczane do długu publicznego oraz należności budżetowe.

Łączne **zobowiązania** finansowe gmin wyniosły 997 356 tys. zł i zmniejszyły się o 0,5% w porównaniu do roku 2021. Wartość zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych stanowiła 100% wszystkich zobowiązań. Na koniec roku budżetowego 7 gmin nie posiadało zadłużenia. Na koniec roku 2022 nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

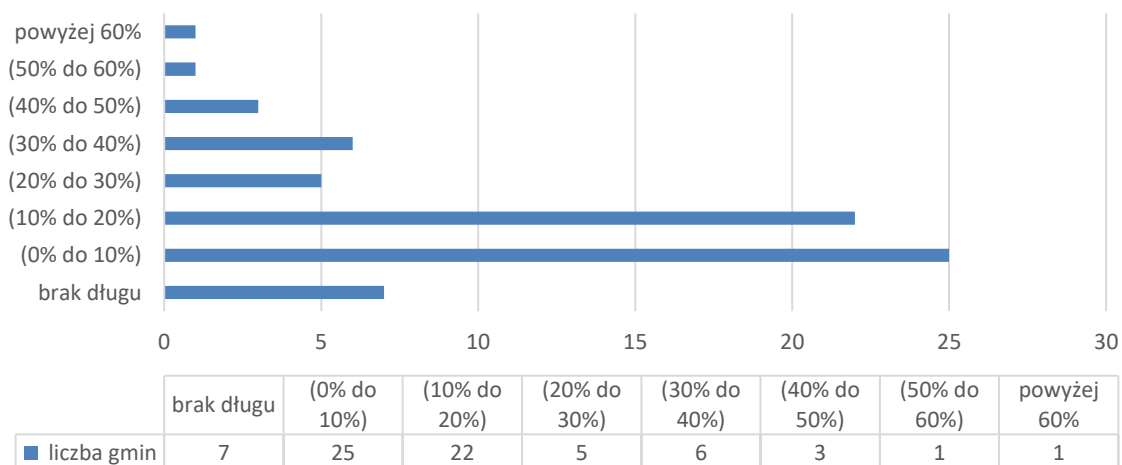

Wskaźnik zobowiązań gmin do ich dochodów w latach 2020-2022 systematycznie się obniżał.

W 2022 r. 47 gmin województwa opolskiego posiadało zadłużenie do 20% osiągniętych dochodów, natomiast z zadłużeniem powyżej 50% dochodów znalazły się 2 gminy.

Rozkład liczby gmin według przedziałów zadłużenia w relacji do dochodów w 2022 r.

W 2022 r. **należności wymagalne** gmin województwa opolskiego wyniosły 376 506 tys. zł i wzrosły o 1,0% w porównaniu do 2021 r. (tj. o kwotę 3 559 tys. zł). Należności wymagalne gmin w odniesieniu do dochodów wykonanych stanowiły 7,4%.

4. WYKONANIE BUDŻETU MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2022 R.

Na gospodarkę finansową miasta Opola mają wpływ unormowania odnoszące się zarówno do gmin, jak i do powiatów. Realizację budżetu miasta Opola w zbiorczej tabeli przedstawiono w załączniku 13.

4.1. Wykonanie dochodów i wydatków budżetowych

Miasto Opole w 2022 r. zrealizowało **dochody** w wysokości 1 229 296 tys. zł, co stanowiło 98,1% zaplanowanej kwoty.

Dochody bieżące wyniosły 1 152 558 tys. zł i stanowiły 101,8% zaplanowanej kwoty, a **dochody majątkowe** zrealizowano na poziomie 76 739 tys. zł, tj. 63,5% planu.

W ramach dochodów bieżących subwencja ogólna została przekazana do miasta w wysokości 250 439 tys. zł, co stanowiło (99,9% planu). Dotacje i środki na cele bieżące wykonano w wysokości 201 815 tys. zł (95,5% planu), a pozostałe dochody bieżące wyniosły 700 303 tys. zł (104,5% planu).

Skutki obniżenia górnych stawek podatków wyniosły 6 255 tys. zł, natomiast udzielone ulgi i zwolnienia w wysokości 4 840 tys. zł. Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy w zakresie umorzeń i rozłożenia na raty stanowiły 958 tys. zł.

Wydatki miasta Opola zostały wykonane w wysokości 1 314 587 tys. zł, co stanowiło 94,0% planu rocznego.

Wydatki bieżące zrealizowano w kwocie 1 081 325 tys. zł, tj. 95,1% planu, a **wydatki majątkowe** osiągnęły poziom 233 262 tys. zł (89,6% planu).

Realizacja planu wydatków bieżących według grup w mieście Opolu była najniższa w wydatkach na programy z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp (80,5%), a najwyższa w dotacjach bieżących z budżetu (98,5%).

W 2022 r. miasto Opole dokonało wpłaty do budżetu państwa na część równoważącą subwencji ogólnej dla powiatów w pełnej planowanej wysokości tj. 6 514 tys. zł.

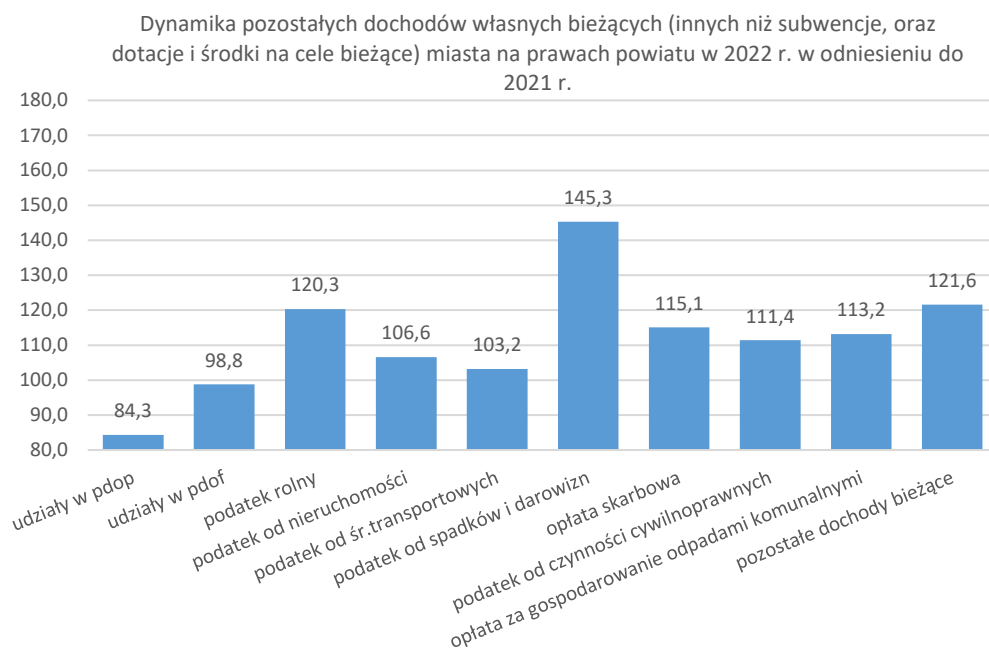
4.2. Dynamika dochodów i wydatków budżetowych

W 2022 r. **dochody** miasta Opola nominalnie wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o 1,2% (tj. o 14 869 tys. zł), a realnie obniżyły się o 11,5%. Na nominalny wzrost dochodów ogółem miał wpływ wzrost dochodów bieżących (o 1,7%) i spadek dochodów majątkowych (o 5,0%).

W odniesieniu do **dochodów bieżących**, w 2022 r. niższe od ubiegłorocznych były zarówno kwoty przekazanych dotacji i środków, a także subwencji ogólnej z budżetu państwa. Wpływ na to miały zarówno niższe transfery dotacji na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej o 35,4% (z uwagi na zmianę przepisów dotyczących redystrybuowania środków z programu Rodzina 500+) jak i niższa kwota uzupełnienia subwencji ogólnej.

Znaczny wzrost środków w budżecie Opola spowodowało finansowanie nowych zadań nałożonych na miasta na prawach powiatu z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 związanych z działaniami osłonowymi ukierunkowanymi na łagodzenie kryzysu energetycznego skierowanego do gospodarstw domowych i przedsiębiorstw.

Dynamikę pozostałych dochodów własnych bieżących (innych niż subwencje oraz dotacje i środki na cele bieżące) miasta Opola przedstawiono na poniższym wykresie, a szczegółowe dane odnoszące się do dynamiki dochodów i wydatków zawiera załącznik nr 13.

W ramach przedstawionych źródeł dochodów własnych bieżących miasta Opola odnotowano obniżenie wpływów z udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych i od osób fizycznych. Stało się tak z uwagi na systemowe zmiany wyliczenia rocznych kwot dochodów z tych tytułów wraz z wejściem w życie programu Polski Ład. Nominalnie udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych zmalały o 1,2%, a od osób prawnych o 15,7%, jednak realnie odpowiednio o 13,7% i 26,4%. Inne źródła dochodów przedstawione na wykresie wzrosły w porównaniu do roku poprzedniego.

Dochody majątkowe miasta Opola obniżyły się w stosunku do roku poprzedniego o 5,0% przede wszystkim ze względu na niższą o 11,7% kwotę otrzymanych dotacji i środków na inwestycje.

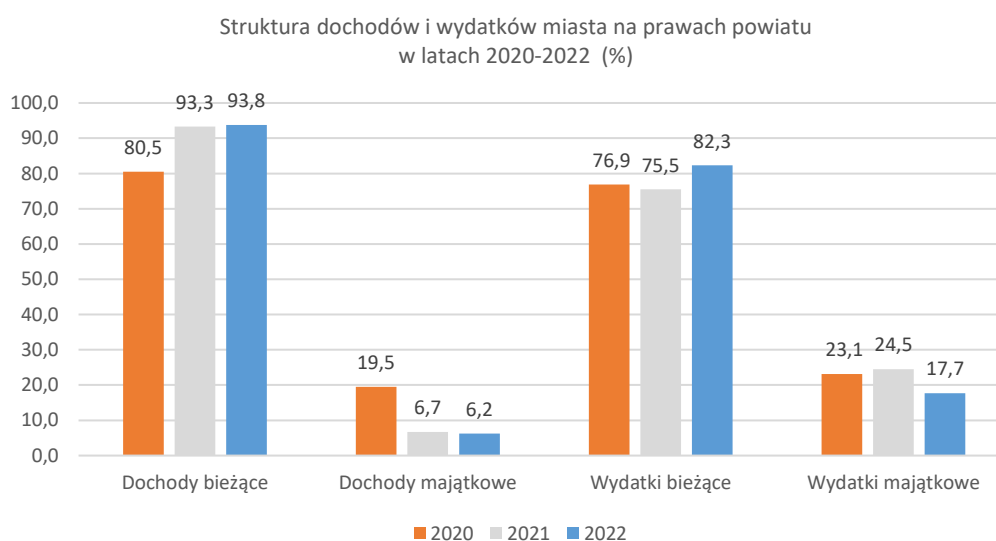
Wydatki budżetu miasta Opola w 2022 r. zmniejszyły się nominalnie o 1,8% (o 24 413 tys. zł), a realnie o 14,2%. Spadek poziomu wydatków ogółem wynikał z niższych o 28,9% wydatków majątkowych, przy jednocześnie zwiększonych wydatkach bieżących (o 6,9%).

Wydatki bieżące na obsługę długu wzrosły ponad siedmiokrotnie z uwagi na wzrost stóp procentowych, a obniżyły się świadczenia na rzecz osób fizycznych (o 22,4%) ze względu na zmiany przepisów prawnych dotyczących redystrybucji środków w ramach programu Rodzina 500+.

Na zmniejszenie **wydatków majątkowych** ogółem wpłynęły operacje związane z niższym niż przed rokiem zakupem udziałów w spółkach.

4.3. Struktura dochodów i wydatków budżetowych

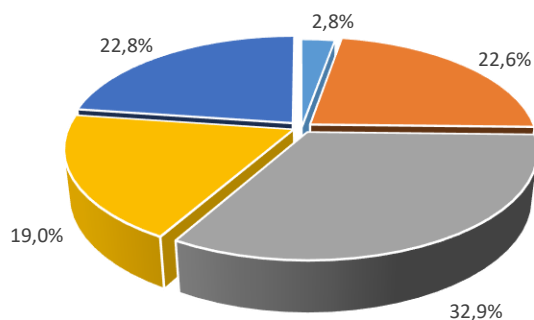
Strukturę dochodów i wydatków ogółem miasta Opola w latach 2020-2022 zobrazowano na poniższym wykresie.

W 2022 r. udział dochodów bieżących w strukturze dochodów ogółem miasta Opola wyniósł 93,8% i był najwyższy w 3 letnim okresie. Podobnie ukształtowała się struktura wydatków ogółem, ponieważ w 2022 roku udział wydatków bieżących (82,3%) był również najwyższy w 3 letnim okresie.

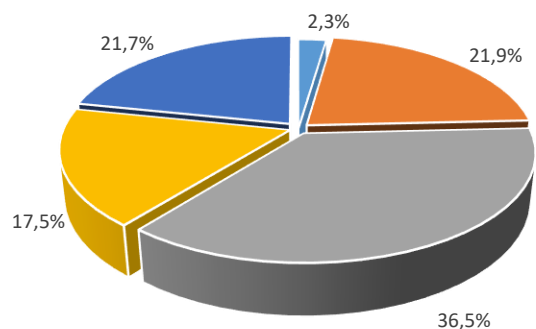
Strukturę dochodów bieżących miasta Opola w roku 2022 i dla porównania w roku 2021 przedstawiono na poniższych wykresach.

Struktura dochodów bieżących miasta na prawach powiatu w 2021 (%)

- Udziały w podatku dochod. od osób prawnych 2,8%
- Udziały w podatku dochod. od osób fizycznych 22,6%
- Pozostałe dochody bieżące 32,9%
- Dotacje i środki na cele bieżące 19,0%
- Subwencja ogólna 22,8%

Struktura dochodów bieżących miasta na prawach powiatu w 2022 (%)

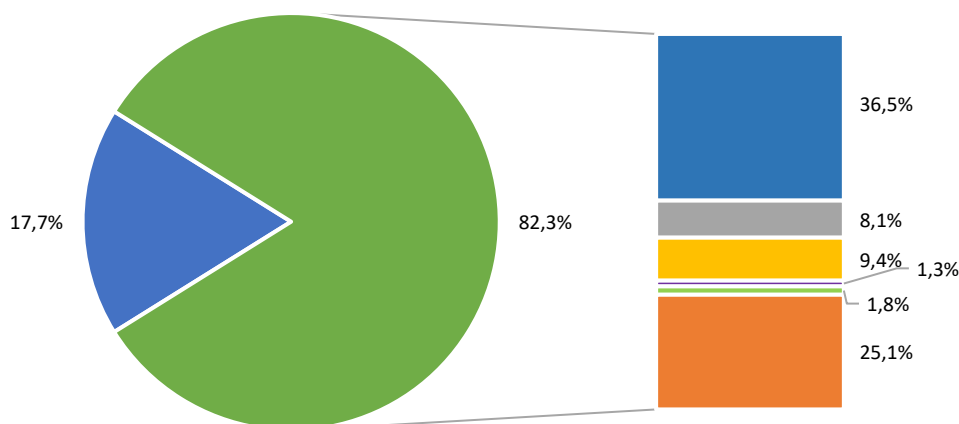
- Udziały w podatku dochod. od osób prawnych 2,3%
- Udziały w podatku dochod. od osób fizycznych 21,9%
- Pozostałe dochody bieżące 36,5%
- Dotacje i środki na cele bieżące 17,5%
- Subwencja ogólna 21,7%

Na przestrzeni 2 lat w strukturze dochodów bieżących miasta Opola zmiany polegały na wzroście udziału pozostałych dochodów bieżących takich jak dochody z podatków i opłat oraz na zmniejszeniu się udziału transferu środków z budżetu państwa. W 2022 r. na skutek zmian przepisów prawnych miasto Opole otrzymało niższe środki z tytułu uzupełnienia subwencji ogólnej, dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej (dystrybucję świadczenia wychowawczego od połowy 2022 r. przejął ZUS), a także niższe udziały w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych.

W roku 2022 nadal do najwydajniejszych źródeł **własnych dochodów bieżących** miasta Opola należały udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych (20,6% dochodów ogółem), część oświatowa subwencji ogólnej (18,8% dochodów ogółem) i podatek od nieruchomości (14,8% dochodów ogółem).

Strukturę wydatków miasta Opola w roku 2022 przedstawiono na poniższym wykresie.

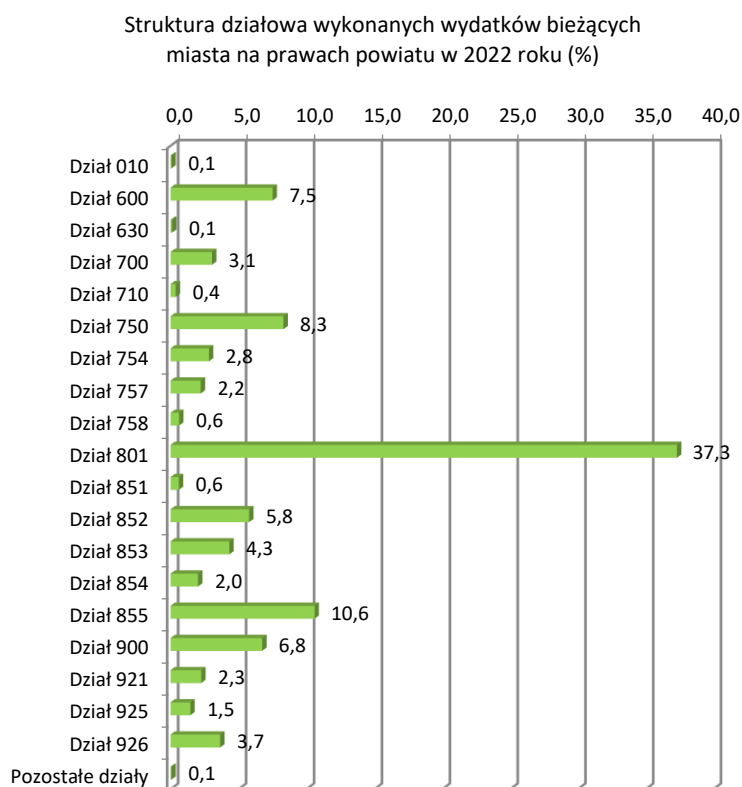
Struktura wydatków miasta na prawach powiatu w 2022 roku (%)

- Bieżące - 82,3%
- Dotacje bieżące z budżetu - 8,1%
- Wydatki na programy (art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp) - 1,3%
- Pozostałe wydatki bieżące - 25,1%
- Wynagrodzenia i pochodne - 36,5%
- Świadczenia na rzecz osób fizycznych - 9,4%
- Wydatki na obsługę długu - 1,8%
- Majątkowe - 17,7%

W łącznej kwocie wydatków ogółem największą grupę stanowiły wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi (36,5%), a następnie pozostałe wydatki bieżące do których zalicza się wydatki statutowe (25,1%). Świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 9,4% w strukturze wydatków, a dotacje z budżetu 8,1%. Wydatki związane z obsługą długu stanowiły 1,8%.

Strukturę wydatków bieżących według działów klasyfikacji budżetowej zaprezentowano na poniższym wykresie.

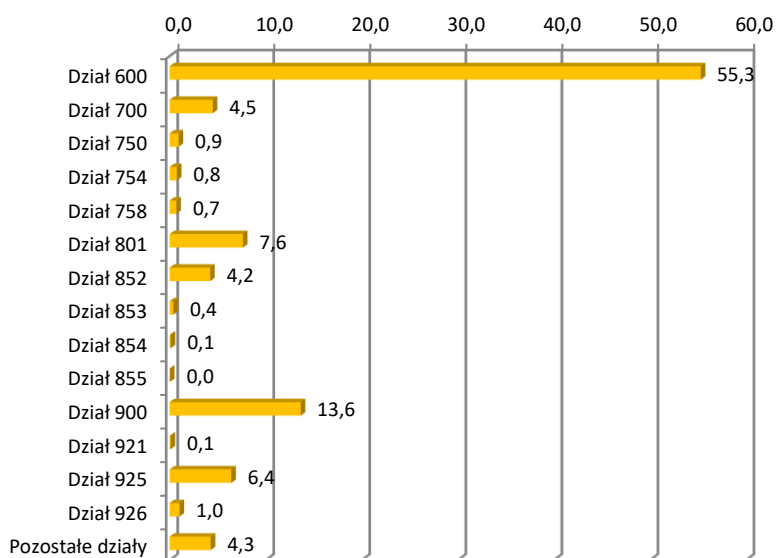

Podobnie jak w latach poprzednich, największą część z wydatków bieżących, miasto Opole przeznaczyło na oświatę i wychowanie – 37,3%. Drugim kierunkiem wydatkowania środków bieżących była Rodzina – 10,6%, a następnie Administracja publiczna – 8,3%.

W ramach **wydatków majątkowych** 93,0% stanowiły wydatki inwestycyjne, a pozostałą część wydatki na objęcie udziałów w opolskich spółkach.

Struktura wydatków inwestycyjnych odbiegała od struktury wydatków bieżących. W przypadku inwestycji, przeważającą część wydatków miasta Opola stanowiły (podobnie jak w latach poprzednich) wydatki w dziale 600 – Transport i łączność (55,3%).

Struktura wykonanych wydatków inwestycyjnych według
działań w Opolu w 2022 roku (%)

W ramach działu 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska przeznaczono 13,6% wydatków inwestycyjnych, a w ramach działu 801 – Oświata i wychowanie – 7,6% wydatków inwestycyjnych.

4.4. Dochody i wydatki ze środków europejskich i zagranicznych

Dochody miasta Opola zrealizowane ze środków europejskich i zagranicznych wyniosły 70 507 tys. zł, co stanowiło 5,7% ogółu dochodów.

Tabela 12

Dochody pochodzące ze środków europejskich i zagranicznych	2020 r.	2021 r.	2022 r.	Dynamika 2021/2020 (%)	Dynamika 2022/2021 (%)
1	2	3	4	5	6
Wykonanie (tys. zł)	126 871	55 789	70 507	44,0	126,4
Udział w dochodach ogółem (%)	9,9	4,6	5,7	x	x

W ramach realizacji programów finansowanych ze środków europejskich i zagranicznych miasto Opole wykonało **wydatki** w wysokości 92 745 tys. zł, co stanowiło 7,1% ogółu wydatków.

Tabela 13

Wydatki pochodzące ze środków europejskich i zagranicznych	2020 r.	2021 r.	2022 r.	Dynamika 2021/2020 (%)	Dynamika 2022/2021 (%)
1	2	3	4	5	6
Wykonanie (tys. zł)	129 241	93 172	92 745	72,1	99,5
Udział w wydatkach ogółem (%)	10,3	7,0	7,1	x	x

4.5. Wynik budżetu, finansowanie deficytu, przychody i rozchody

Miasto Opole planowało zamknąć rok budżetowy deficytem budżetowym w wysokości 144 928 tys. zł, a ostatecznie zamknęło deficytem w wysokości 85 291 tys. zł.

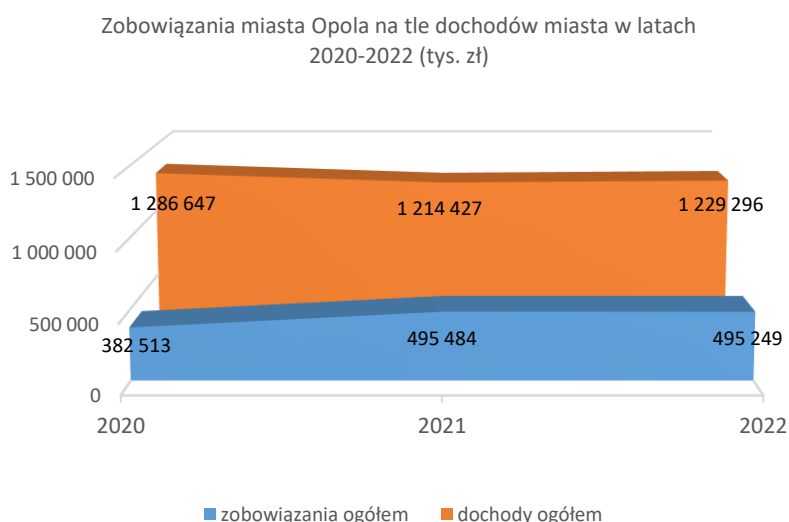
Różnica między dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi w 2022 roku była dodatnia, co oznaczało osiągnięcie nadwyżki operacyjnej w kwocie 71 232 tys. zł.

Przychody miasta na prawach powiatu zostały wykonane w wysokości 188 723 tys. zł. Głównym źródłem przychodów były wolne środki pochodzące z rozliczenia kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w wysokości 120 351 tys. zł. W 2022 roku miasto Opole uruchomiło w ramach umowy zawartej w 2016 roku z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym 3 transze kredytu w łącznej wysokości 50 000 tys. zł. Kwota 18 372 tys. zł dotyczyła niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ufp.

Rozchody budżetowe miasto Opole zrealizowało w pełnej planowanej wysokości 50 233 tys. zł, przeznaczając je na spłatę rat kredytów oraz wykup obligacji.

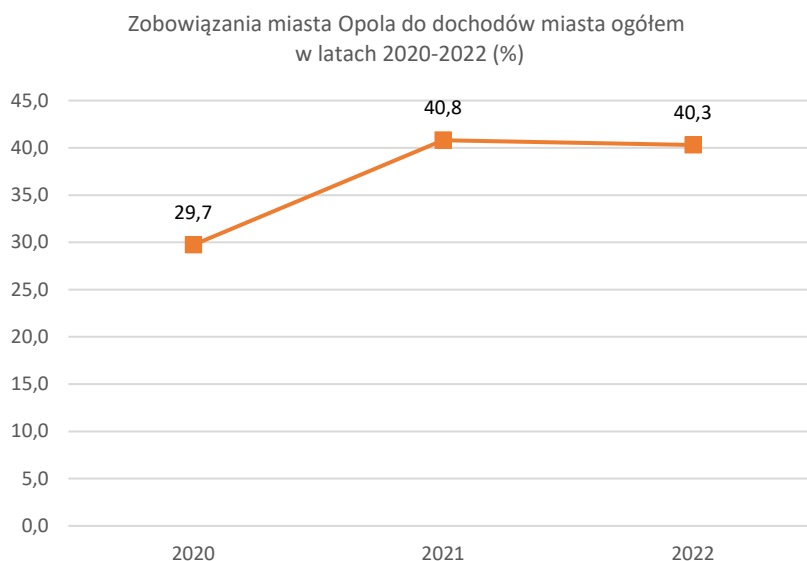
4.6. Zobowiązania zaliczane do długu publicznego oraz należności budżetowe

Zobowiązania miasta Opola wyniosły ogółem 495 249 tys. zł, w tym zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów 444 691 tys. zł, a także wyemitowanych obligacji dla których nie istnieje płynny rynek wtórny w wysokości 50 500 tys. zł i jak i zobowiązań wymagalnych z niezwróconych w terminie depozytów (których ujmowanie w sprawozdawczości wynika ze zmiany definicji zobowiązań wymagalnych) na kwotę 58 tys. zł²⁷. W stosunku do roku ubiegłego zobowiązania miasta zmniejszyły się o 235 tys. zł.

²⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 2431).

Poziom zadłużenia miasta Opola mierzony relacją kwoty zobowiązań do wykonanych dochodów nieznacznie zmniejszył się i wyniósł w 2022 roku 40,3%.

Należności wymagalne Opola wyniosły 114 670 tys. zł (9,3% w relacji do dochodów wykonanych) i były wyższe o 0,6% niż w roku ubiegłym.

5. WYKONANIE BUDŻETÓW POWIATÓW W 2022 R.

5.1. Wykonanie dochodów i wydatków budżetowych

W roku 2022 powiaty województwa opolskiego osiągnęły **dochody** w wysokości 1 139 682 tys. zł, co stanowiło 97,5% zaplanowanej kwoty. W poszczególnych powiatach realizacja planu dochodów wahała się od 82,7% w powiecie strzeleckim do 105,8% w powiecie oleskim.

Zbiorcze wykonanie budżetów powiatów w 2022 r. przedstawia załącznik 14.

Łączne planowane **dochody bieżące** powiatów w wysokości 1 087 625 tys. zł zostały zrealizowane w 102,4%. W poszczególnych powiatach realizacja planu dochodów bieżących wyniosła od 97,7% w powiecie kluczborskim do 108,2% w oleskim. Wykonanie **dochodów majątkowych** (52 057 tys. zł) przez powiaty stanowiło średnio 49,1% planu, przy czym najniższe wykonanie było w powiecie głubczyckim (17,9%), a najwyższe w powiecie krapkowickim (117,2%).

Głównym źródłem dochodów bieżących była subwencja ogólna, którą powiaty wykonały w wysokości 442 508 tys. zł.

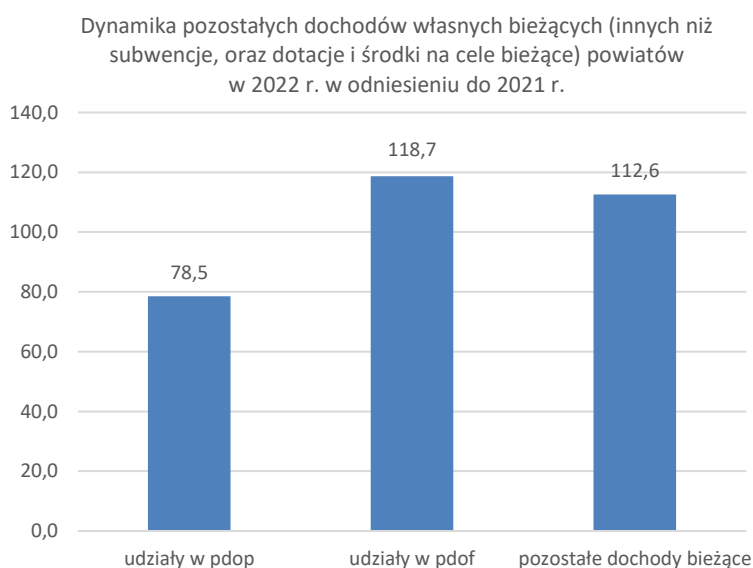
Wydatki powiatów zostały wykonane w łącznej wysokości 1 167 949 tys. zł, co stanowiło 90,2% planu rocznego. Realizacja planu wydatków ogółem wahała się od 77,9% w powiecie strzeleckim do 97,0% w powiecie krapkowickim.

Realizacja **wydatków bieżących** zamknęła się kwotą 1 030 897 tys. zł (94,8% planu), a **wydatków majątkowych** kwotą 137 051 tys. zł (66,2% planu).

5.2. Dynamika dochodów i wydatków budżetowych

Dochody ogółem powiatów województwa opolskiego w 2022 r. w porównaniu do roku poprzedniego wzrosły w ujęciu nominalnym o 6,2%, a realnie zmniejszyły się o 7,2%. Dochody bieżące wzrosły nominalnie o 7,2%, a dochody majątkowe obniżyły się o 10,7%. Po uwzględnieniu wpływu inflacji, zarówno dochody bieżące jak i majątkowe zmalały odpowiednio o 6,3% i 22,0%.

Nominalny wzrost **dochodów własnych bieżących** wynikał ze wzrostu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (o 18,7%) oraz wzrostu pozostałych dochodów bieżących (o 12,6%).

W zakresie **dochodów majątkowych** powiatów odnotowano spadek – o 14,9 % dotacji i środków na cele inwestycyjne (załącznik nr 14). Spadek dochodów majątkowych nastąpił w 6 powiatach.

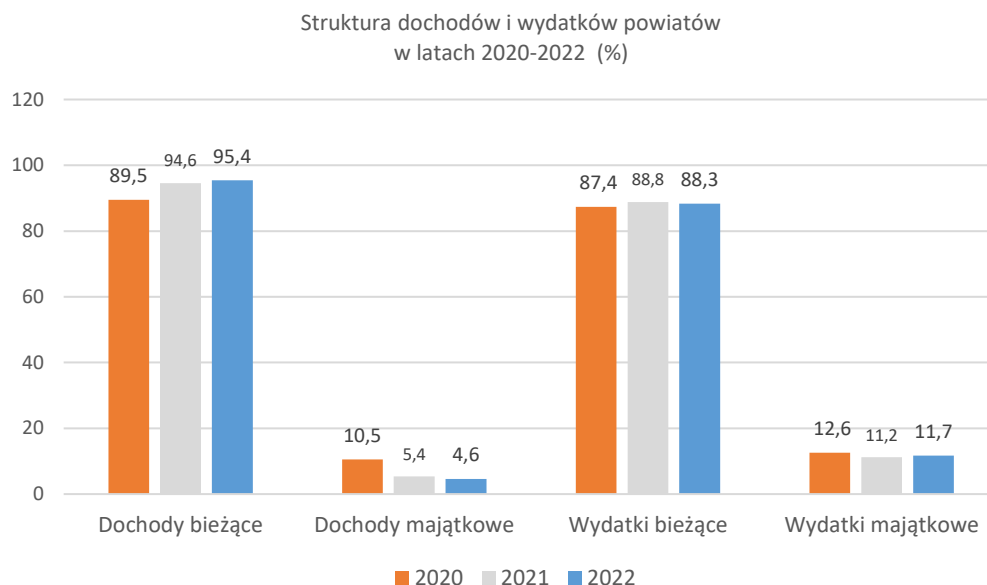
Wydatki powiatów w 2022 roku wyniosły 1 167 949 tys. zł i zwiększyły się o 13,0% w porównaniu do roku poprzedniego. Odnotowano wzrost wydatków bieżących o 12,4%, a wydatków majątkowych o 18,1%.

W 2022 roku w grupie **wydatków bieżących** w największym stopniu wzrosły wydatki na obsługę długu (o 252,0%), co wiązało się ze wzrostem stóp procentowych i z wysoką inflacją. Z wyjątkiem świadczeń na rzecz osób fizycznych oraz poręczeń i gwarancji, wzrosły wszystkie pozostałe kategorie wydatków bieżących.

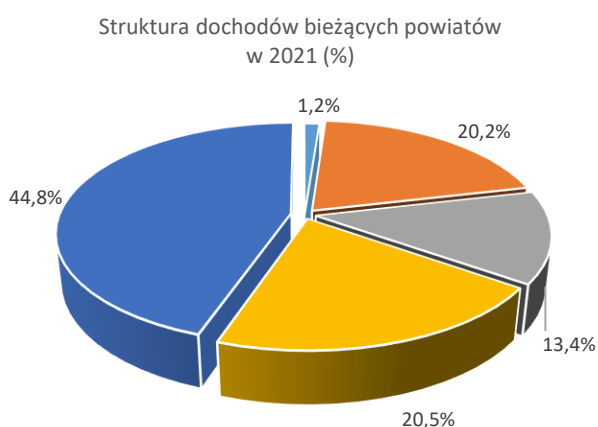
Wydatki majątkowe powiatów były wyższe niż w 2021 roku o 20 989 tys. zł (18,1%), z czego wydatki inwestycyjne o 17 034 tys. zł (o 15,0%).

5.3. Struktura dochodów i wydatków budżetowych

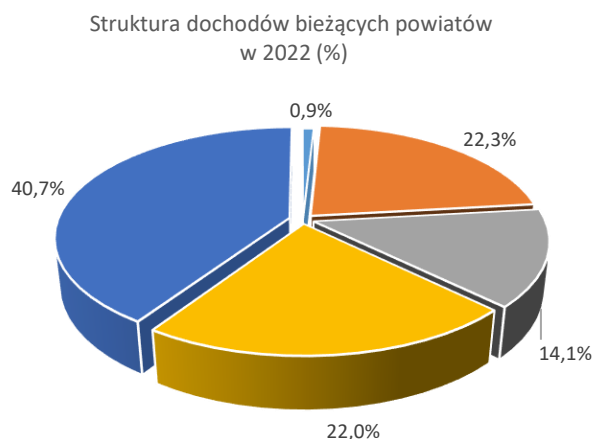
Struktura dochodów powiatów w analizowanym okresie lat 2020-2022 zmieniała się w ten sposób, że wzrastał udział dochodów bieżących (do 95,4% w 2022 r.) i jednocześnie malał udział dochodów majątkowych (do 4,6% w 2022 r.). W strukturze wydatków powiatów wzrost udziału wydatków bieżących nastąpił w 2021 r. a następnie w 2022 r. nieznacznie spadł (88,3%), co zobrazowano na poniższym wykresie. W powiatach województwa opolskiego struktura wydatków przedstawiała się mniej korzystnie niż w kraju.

Na kolejnych wykresach przedstawiono **strukturę dochodów bieżących** powiatów w latach 2021-2022.

- Udziały w podatku dochod. od osób prawnych 1,2%
- Udziały w podatku dochod. od osób fizycznych 20,2%
- Pozostałe dochody bieżące 13,4%
- Dotacje i środki na cele bieżące 20,5%
- Subwencja ogólna 44,8%

- Udziały w podatku dochod. od osób prawnych 0,9%
- Udziały w podatku dochod. od osób fizycznych 22,3%
- Pozostałe dochody bieżące 14,1%
- Dotacje i środki na cele bieżące 22,0%
- Subwencja ogólna 40,7%

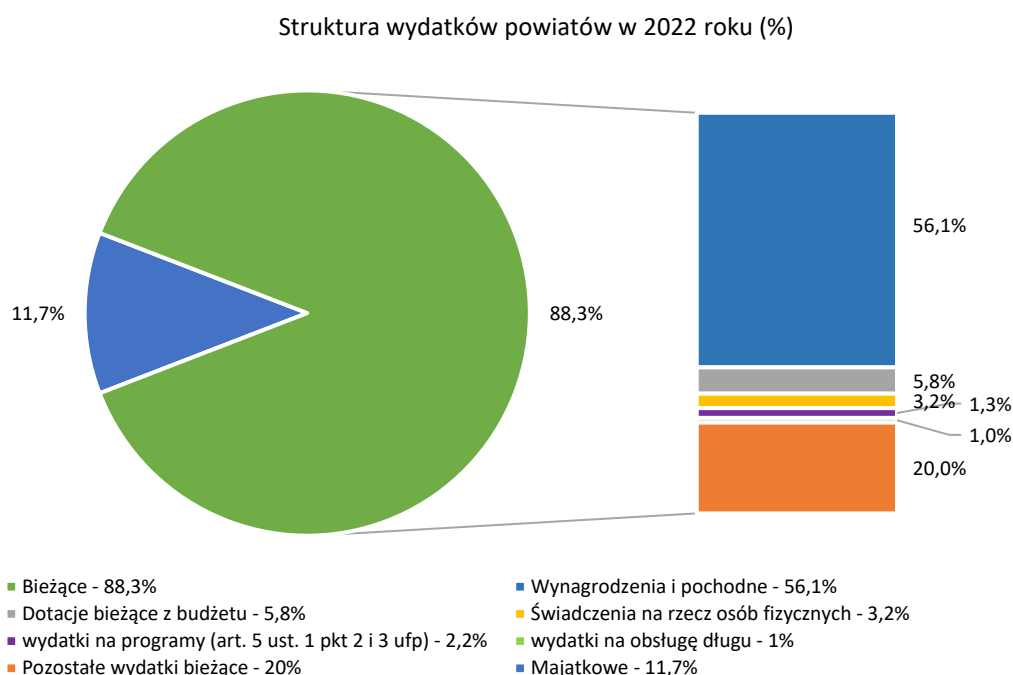
W 2022 r. w strukturze źródeł dochodów bieżących powiatów nastąpiły niewielkie zmiany w stosunku do roku poprzedniego. Głównymi źródłami dochodów bieżących powiatów były udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych – 22,3% oraz pozostałe dochody bieżące – 14,1%.

W ramach **dotacji i środków na cele bieżące** (22,0%) w strukturze dochodów bieżących powiatów w 2022 r. dominowały dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej.

Subwencja ogólna z budżetu państwa w strukturze dochodów bieżących powiatów wyniosła 40,7%.

W ogólnej kwocie dochodów powiatów, **dochody majątkowe** stanowiły łącznie 4,6%, w tym dochody ze sprzedaży majątku – 0,4%, natomiast dotacje i środki na cele majątkowe – 3,9%.

Wydatki bieżące powiatów w 2022 roku stanowiły 88,3% ogółu wydatków. Najniższy udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem wystąpił w powiecie opolskim – 80,5%, a najwyższy w powiecie krapkowickim – 95,3%.

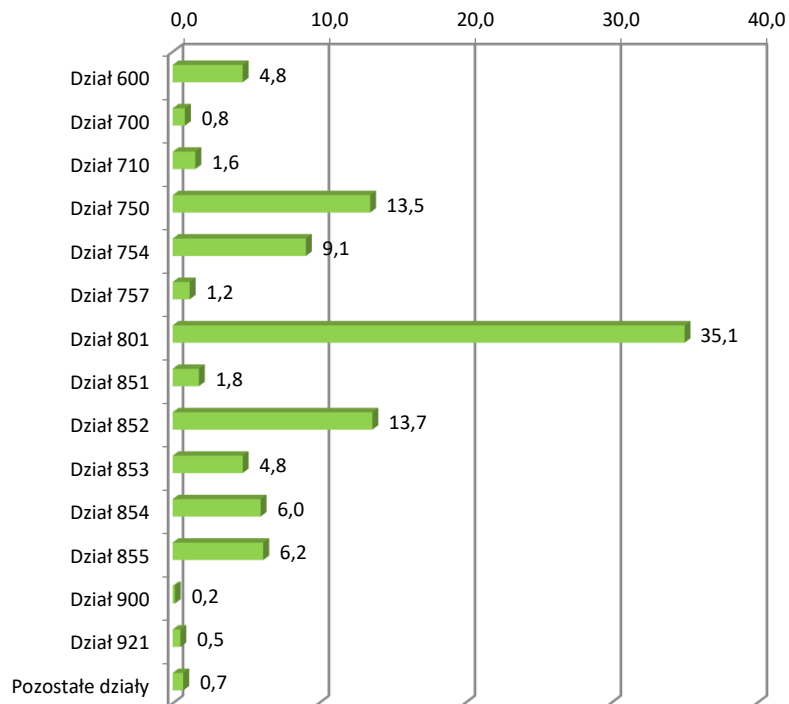

W grupie wydatków bieżących dominujący udział miały wynagrodzenia wraz z pochodnymi, które stanowiły 56,1%. Kolejną pozycję zajmowały pozostałe wydatki bieżące (20,0% ogółu wydatków). Dotacje bieżące udzielone z budżetów powiatów stanowiły 5,8% wydatków, a świadczenia na rzecz osób fizycznych 3,2%. Wydatki na obsługę długu objęły 1,0% wydatków ogółem. W analizowanym roku powiaty nie wydatkowały żadnych środków z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji.

Wydatki majątkowe w powiatach stanowiły średnio w strukturze wydatków 11,7%.

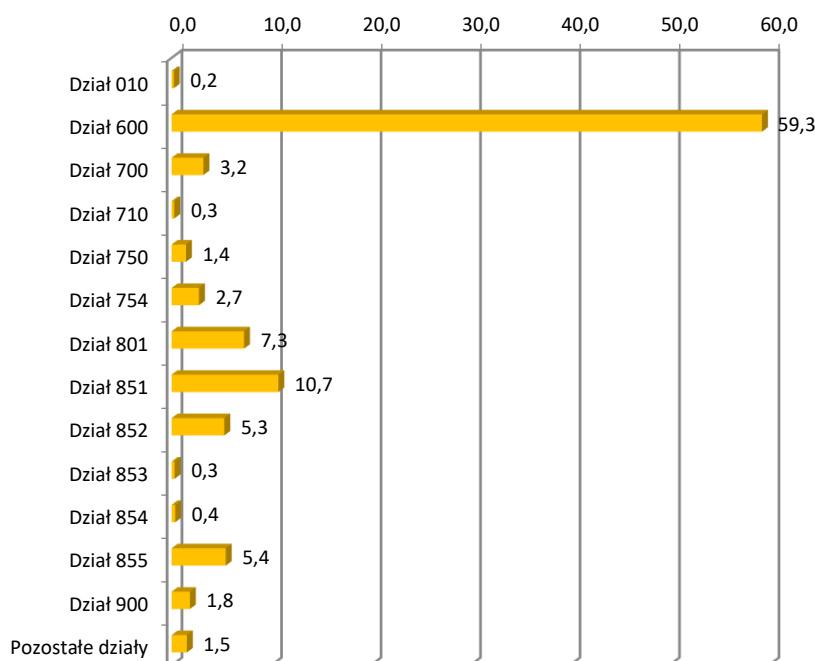
Największą część wydatków bieżących powiaty kierowały, podobnie jak w latach poprzednich, na oświatę – 35,1%. Drugim kierunkiem wydatkowania środków była pomoc społeczna – 13,7% wydatków bieżących. Na administrację publiczną wydatkowano – 13,5% ogółu wydatków bieżących.

Struktura działowa wykonanych wydatków bieżących powiatów województwa opolskiego w 2022 roku (%)

Struktura wydatków inwestycyjnych odbiega od struktury wydatków bieżących, co zaprezentowano na poniższym wykresie.

Struktura wykonanych wydatków inwestycyjnych
według działów w powiatach województwa opolskiego
w 2022 roku (%)

Podobnie jak w roku ubiegłym, największe wydatki inwestycyjne poniesione przez powiaty województwa opolskiego, dotyczyły działu 600 – Transport i łączność – 59,3%. Wydatki na drogi wystąpiły we wszystkich powiatach, a ich udział kształtował się w przedziale od 5,0% w powiecie kluczborskim do 88,1% w powiecie głubczyckim.

Drugą grupę wydatków inwestycyjnych stanowiły wydatki na ochronę zdrowia 10,7%, a następnie na oświatę i wychowanie 7,3%.

5.4. Dochody i wydatki ze środków europejskich i zagranicznych

Analiza dochodów powiatów w oparciu o klasyfikację budżetową, pozwala stwierdzić, że **dochody** realizowane ze środków europejskich i zagranicznych zamknęły się kwotą 31 779 tys. zł, stanowiąc 2,8% ogółu dochodów (2021 r. – 2,1% dochodów). W 2022 roku wystąpiły one we wszystkich powiatach. Najmniejszy udział tych środków w dochodach wystąpił w powiecie głubczyckim – 0,8%, a największy w powiecie prudnickim – 7,3%.

Tabela 14

Dochody pochodzące ze środków europejskich i zagranicznych	2020 r.	2021 r.	2022 r.	Dynamika 2021/2020 (%)	Dynamika 2022/2021 (%)
1	2	3	4	5	6
Wykonanie (tys. zł)	46 574	22 876	31 779	49,1	138,9
Udział w dochodach ogółem (%)	4,5	2,1	2,8	x	x

W ramach realizacji programów finansowanych ze środków europejskich i zagranicznych, powiaty **wydatkowały** kwotę 34 584 tys. zł, co stanowiło 3,0% ogółu wydatków (w 2021 roku – 2,8% wydatków). Najmniejszy udział środków unijnych i zagranicznych w wydatkach ogółem wystąpił w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim – 1,4%, natomiast największy – 5,8 % w powiecie brzeskim.

Tabela 15

Wydatki pochodzące ze środków europejskich i zagranicznych	2020 r.	2021 r.	2022 r.	Dynamika 2021/2020 (%)	Dynamika 2022/2021 (%)
1	2	3	4	5	6
Wykonanie (tys. zł)	36 670	28 903	34 584	78,8	119,7
Udział w wydatkach ogółem (%)	3,7	2,8	3,0	x	x

5.5. Wynik budżetu, finansowanie deficytu, przychody i rozchody

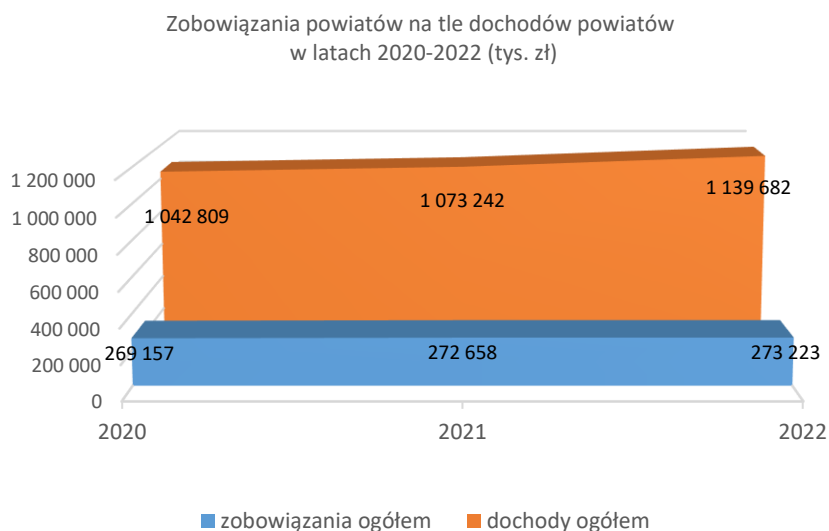
W 2022 r. powiaty województwa opolskiego planowały zamknąć rok budżetowy łącznym deficytem w wysokości 125 918 tys. zł. W wyniku wykonania dochodów i wydatków (per saldo) uzyskały **deficyt budżetowy** w niższej wysokości 28 267 tys. zł, na co złożyła się realizacja przez 6 powiatów nadwyżki budżetowej i przez 5 powiatów deficytu budżetowego.

Przychody powiatów wyniosły 202 079 tys. zł. Głównym ich źródłem były przychody z tytułu wolnych środków w kwocie 98 207 tys. zł (48,6% w strukturze przychodów), a także niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ufp w wysokości 43 457 tys. zł (21,5%). Nadwyżka budżetu stanowiła 31 134 tys. zł. W 2022 r. powiaty uzyskały przychody z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek w wysokości 29 211 tys. zł (14,5%).

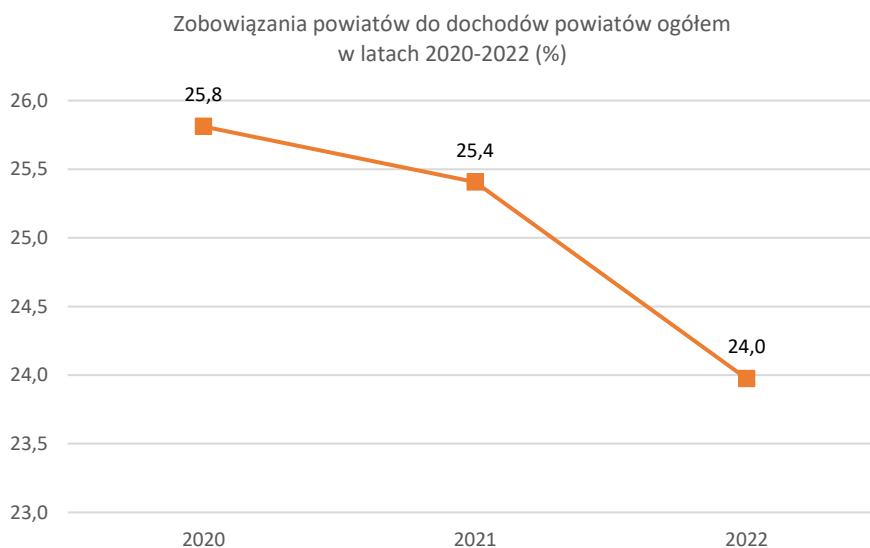
Rozchody powiatów zostały zrealizowane w wysokości 24 884 tys. zł i obejmowały w całości spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z wykupem obligacji, które nie posiadają rynku wtórnego. W 2022 roku żaden powiat nie posiadał rozchodów z tytułu pożyczek udzielonych z budżetu.

5.6. Zobowiązania zaliczane do długu publicznego oraz należności budżetowe

Łączne **zobowiązania** powiatów wyniosły 273 223 tys. zł i pochodziły wyłącznie z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek wyemitowanych obligacji oraz zobowiązań zrównanych z kredytami i pożyczkami. W stosunku do roku ubiegłego nastąpił ich wzrost o 0,2%.

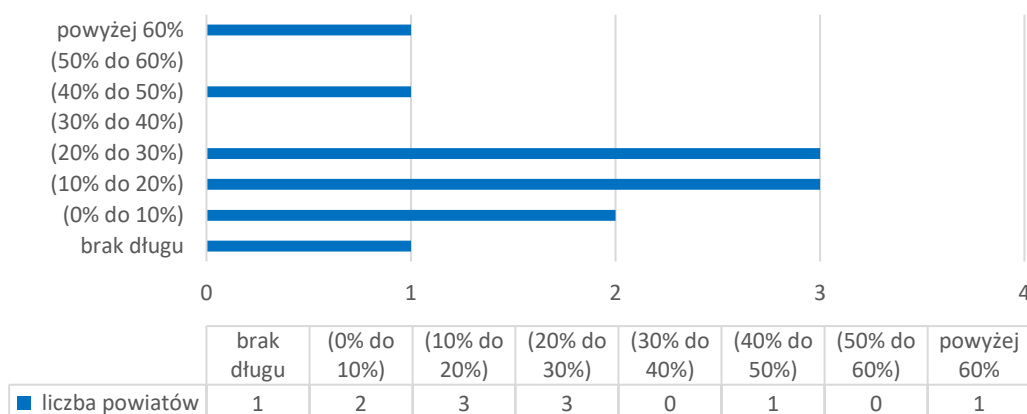
Na koniec 2022 r. tylko powiat opolski nie posiadał żadnych zobowiązań związanych z zaciąganiem długu. Poziom zadłużenia pozostałych powiatów, mierzony relacją kwoty zobowiązań do wykonanych dochodów, z roku na rok ulegał zmniejszeniu i w 2022 r. wyniósł 24,0% (w 2021 r. – 25,4%).

W poszczególnych jednostkach wskaźnik powyższy kształtował się na poziomie od 4,4% w powiecie namysłowskim do 70,6% w powiecie kluczborskim.

Na poniższym wykresie przedstawiono rozkład liczby powiatów województwa opolskiego w według przedziałów zadłużenia w relacji do dochodów w 2022 r. Najwięcej powiatów posiadało zadłużenie mieszczące się w przedziale między 10%-20% oraz 20%-30% uzyskanych dochodów.

Rozkład liczby powiatów według przedziałów zadłużenia w relacji do dochodów w 2022 r.

Należności wymagalne powiatów województwa opolskiego wyniosły 26 800 tys. zł i wzrosły w stosunku do roku poprzedniego o 27,7%. Należności wymagalne w relacji do dochodów wykonanych powiatów wyniosły średnio 2,4%, najwięcej w powiecie brzeskim 6,6%, a najmniej w powiecie oleskim – 0,4%.

6. WYKONANIE BUDŻETU WOJEWÓDZTWA SAMORZĄDOWEGO W 2022 R.

6.1. Wykonanie dochodów i wydatków budżetowych

Dochody województwa samorządowego w 2022 r. zostały zrealizowane w kwocie 675 202 tys. zł, co stanowiło 102,0% przyjętego planu. Wielkości dochodów i wydatków według ich rodzaju obrazuje załącznik 13.

Dochody majątkowe województwa samorządowego wyniosły 68 254 tys. zł, a **dochody bieżące** – 606 948 tys. zł i zostały zrealizowane odpowiednio w 101,0% i 102,2%.

Wykonanie udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz od osób prawnych nastąpiło w zaplanowanej wysokości, natomiast pozostałe dochody bieżące wykonano w 176,0% w pozostałych dochodach własnych.

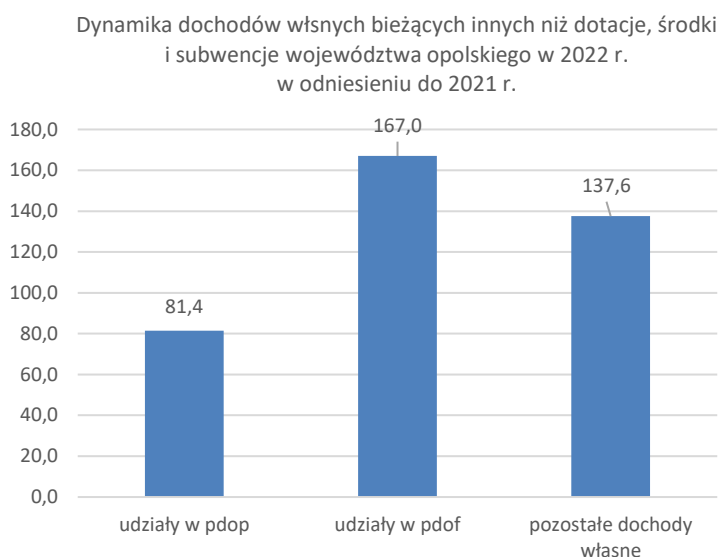
Dochody z tytułu **dotacji i środków na cele bieżące** wykonano w wysokości 164 165 tys. zł, tj. w 99,3%. Wszystkie części **subwencji ogólnej** z budżetu państwa zostały przekazane zgodnie z planem w łącznej wysokości 192 709 tys. zł.

Województwo samorządowe w 2022 r. zrealizowało **wydatki** w wysokości 680 153 tys. zł, co stanowiło 96,7% przyjętego planu. **Wydatki bieżące** osiągnęły poziom 459 112 tys. zł (96,8% planu) zaś **wydatki majątkowe** – 221 041 tys. zł (96,5% planu).

6.2. Dynamika dochodów i wydatków budżetowych

W analizowanym okresie nastąpił nominalny wzrost łącznych dochodów województwa samorządowego o 7,4%, a realnie obniżyły się one o 6,1%.

Dochody majątkowe nominalnie wzrosły o 58,9%, a **dochody bieżące** wzrosły o 3,7%. Po uwzględnieniu inflacji wzrost dochodów majątkowych wyniósł 38,9%, a dochody bieżące obniżyły się o 9,4%.

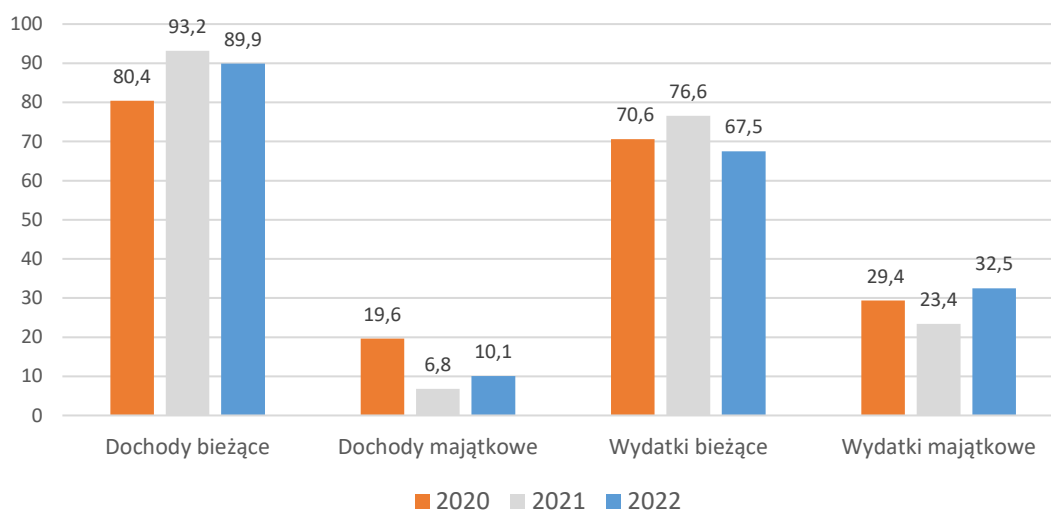

W 2022 r. **wydatki** ogółem województwa samorządowego w stosunku do roku ubiegłego wzrosły nominalnie o 25,7%, a realnie o 9,8%. Wydatki bieżące wzrosły średnio o 10,7% jednak w ujęciu realnym obniżyły się o 3,2%. W tej grupie wydatków nastąpił ich wzrost na obsługę długu o 176,5%, na świadczenia na rzecz osób fizycznych o 54,7% oraz na dotacje bieżące z budżetu o 18,3%. Wydatki bieżące na wynagrodzenia wraz z pochodnymi wzrosły o 16,0%, a pozostałe wydatki o 13,2%. Jedynie w wydatkach na programy z udziałem środków – art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp nastąpił spadek o 2,5%. W stosunku do roku poprzedniego nominalnie wydatki **majątkowe** wzrosły o 74,5%, a realnie o 52,5%. Wynikało to przede wszystkim z realizacji i zakończenia zadań drogowych oraz udzielenia dotacji inwestycyjnych dla podmiotów związanych z ochroną zdrowia.

6.3. Struktura dochodów i wydatków budżetowych

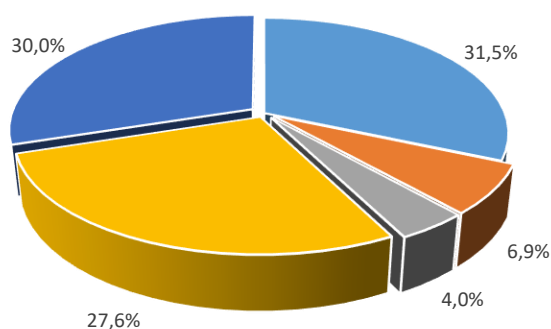
Struktura dochodów i wydatków na przestrzeni lat 2020-2022 ulegała zmianom polegającym na wzroście udziału dochodów i wydatków bieżących w 2021 roku, a następnie ich spadku w roku 2022.

Struktura dochodów i wydatków samorządowego województwa opolskiego w latach 2020-2022 (%)

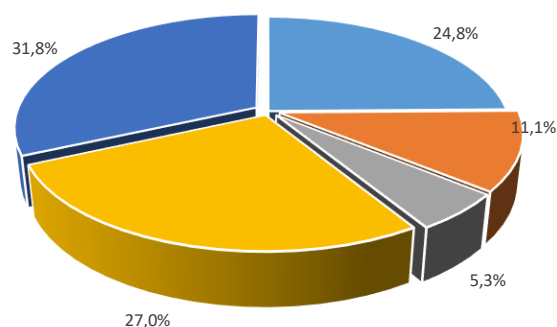
Strukturę bieżących dochodów województwa samorządowego według ważniejszych źródeł dochodów w latach 2021 – 2022 przedstawiają poniższe wykresy.

Struktura dochodów bieżących samorządowego województwa opolskiego w 2021 (%)

- Udziały w podatku dochod. od osób prawnych 31,5%
- Udziały w podatku dochod. od osób fizycznych 6,9%
- Pozostałe dochody bieżące 4,0%
- Dotacje i środki na cele bieżące 27,6%
- Subwencja ogólna 30,0%

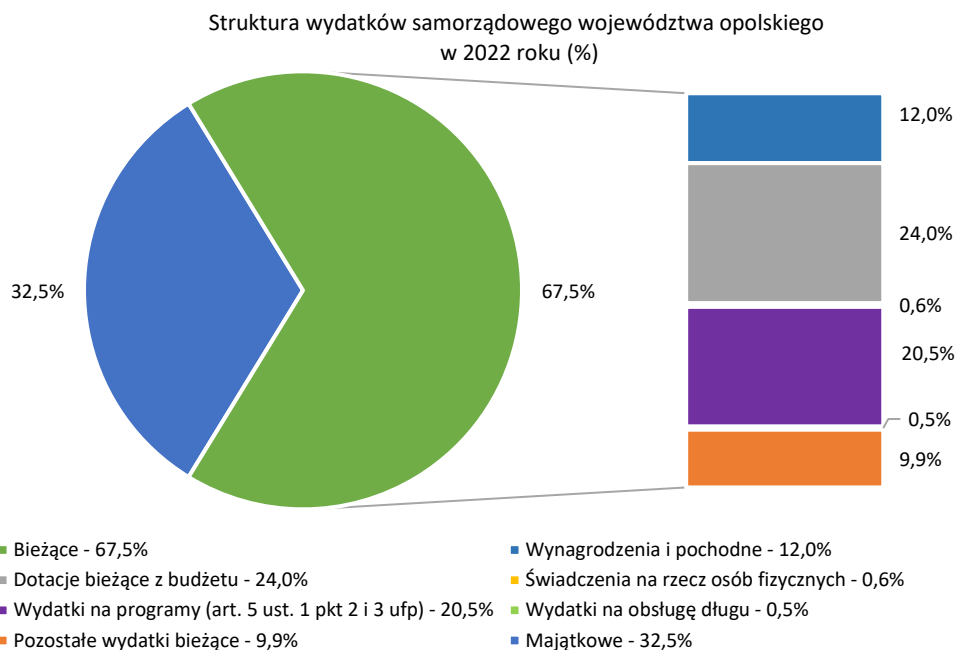
Struktura dochodów bieżących samorządowego województwa opolskiego w 2022 (%)

- Udziały w podatku dochod. od osób prawnych 24,8%
- Udziały w podatku dochod. od osób fizycznych 11,1%
- Pozostałe dochody bieżące 5,3%
- Dotacje i środki na cele bieżące 27,0%
- Subwencja ogólna 31,8%

W 2022 roku nastąpiły niewielkie zmiany w strukturze dochodów bieżących województwa samorządowego wynikające ze zmian przepisów prawnych.

W strukturze wydatków ogółem województwa samorządowego wydatki majątkowe stanowiły 32,5%. Podobnie jak w latach poprzednich dotacje przekazane z budżetu stanowiły znaczącą pozycję w wydatkach – 24,0%, następnie na programy z udziałem środków z art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ufp wydatkowano 20,5%. Wynagrodzenia wraz z pochodnymi stanowiły 12,0%, świadczenia na rzecz osób fizycznych – 0,6%, a wydatki na obsługę długu publicznego 0,5%. Pozostałe wydatki bieżące stanowiły 9,9%.

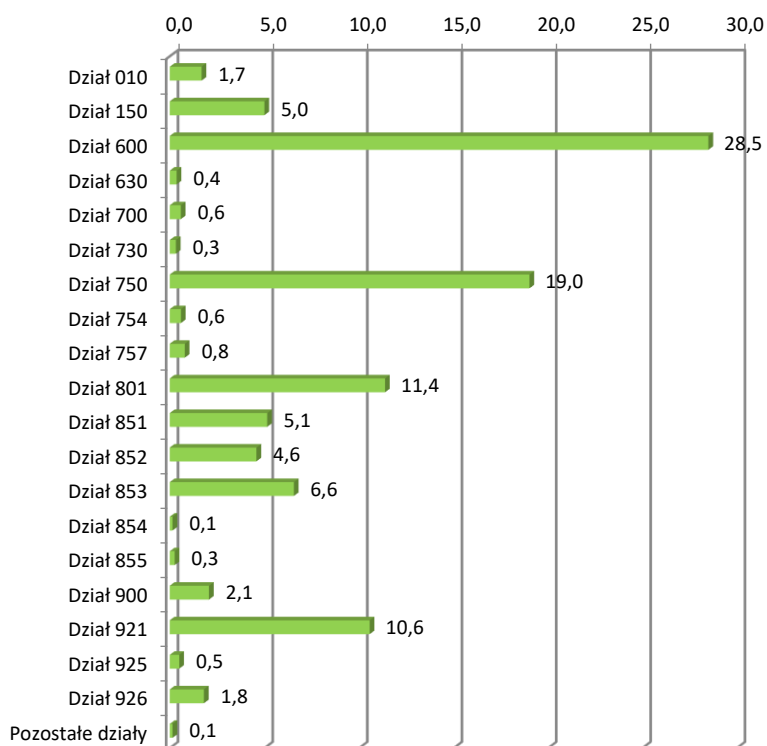
Główne kierunki wydatkowania środków finansowych województwa samorządowego pokazują kwoty ujęte w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej.

Podobnie jak w ubiegłym roku, najwięcej wydatków bieżących województwo poniosło w dziale 600 – Transport i łączność, co stanowiło 28,5%. Wydatkowano je na organizowanie i dotowanie regionalnych kolejowych przewozów pasażerskich, na dopłaty do krajowych autobusowych przewozów pasażerskich, a także z tytułu stosowania obowiązujących ustawowych uprawnień do bezpłatnych lub ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego oraz na bieżące utrzymanie i remonty wojewódzkich dróg publicznych.

Wydatki w dziale 750 – Administracja publiczna stanowiły 19,0%. Przeznaczono je na bieżące funkcjonowanie administracji samorządowej.

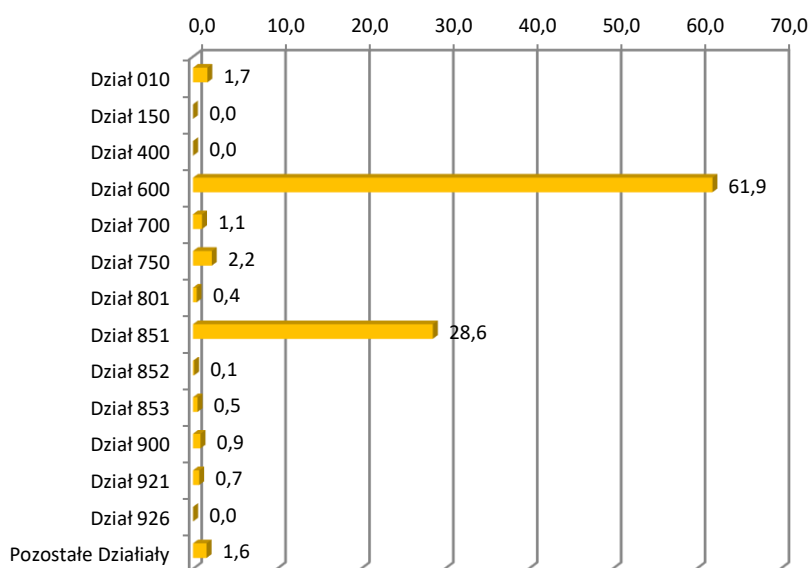
Kolejny kierunek dystrybucji środków stanowią wydatki na oświatę i wychowanie (dział 801). Ich udział w strukturze wyniósł 11,4%. Przeznaczone były na finansowanie działalności podstawowej jednostek oświatowych, organizację regionalnego systemu doradztwa metodycznego, doskonalenie zawodowe nauczycieli oraz realizację różnego rodzaju projektów realizowanych przez szkoły, dla których organem prowadzącym jest Województwo Opolskie.

Struktura działowa wykonanych wydatków bieżących samorządowego województwa opolskiego w 2022 roku (%)

Województwo najwięcej wydatków inwestycyjnych poniosło (tak jak w latach poprzednich), w dziale 600-Transport i łącznie odpowiednio 61,9%. Wydatki w tym kierunku dotyczyły inwestycji na drogach wojewódzkich i mostach. Kolejnymi największymi wydatkami inwestycyjnymi, które poniosło województwo samorządowe były wydatki w dziale 851 – Ochrona zdrowia – 28,6%. Środki te zostały wykorzystane na zakup i doposażenie szpitali w niezbędny sprzęt medyczny.

Struktura wykonanych wydatków inwestycyjnych według działów w samorządzie województwa opolskiego w 2022 roku (%)

6.4. Dochody i wydatki ze środków europejskich i zagranicznych

Województwo samorządowe w 2022 roku otrzymało dochody ze środków europejskich i zagranicznych w wysokości 160 983 tys. zł, co stanowiło 23,8% ogółu **dochodów** (w 2021 roku odpowiednio 22,5%).

Tabela 16

Dochody pochodzące ze środków europejskich i zagranicznych	2020 r.	2021 r.	2022 r.	Dynamika 2021/2020 (%)	Dynamika 2022/2021 (%)
1	2	3	4	5	6
Wykonanie (tys. zł)	237 448	141 277	160 983	59,5	113,9
Udział w dochodach ogółem (%)	37,6	22,5	23,8	x	x

Z ogólnej kwoty wydatków samorząd województwa przeznaczył 173 557 tys. zł na realizację zadań finansowanych z udziałem funduszy europejskich i zagranicznych, co stanowiło 25,5% wszystkich **wydatków** (w roku 2021 – 28,2%).

Tabela 17

Wydatki pochodzące ze środków europejskich i zagranicznych	2020 r.	2021 r.	2022 r.	Dynamika 2021/2020 (%)	Dynamika 2022/2021 (%)
1	2	3	4	5	6
Wykonanie (tys. zł)	228 674	152 673	173 557	66,8	113,7
Udział w wydatkach ogółem (%)	41,8	28,2	25,5	x	x

6.5. Wynik budżetu, finansowanie deficytu, przychody i rozchody

Na koniec 2022 roku województwo samorządowe zaplanowało deficyt budżetowy w wysokości 41 421 tys. zł, natomiast wypracowało deficyt budżetu w wysokości 4 951 tys. zł.

Nadwyżka operacyjna na koniec roku wyniosła w województwie samorządowym 147 836 tys. zł.

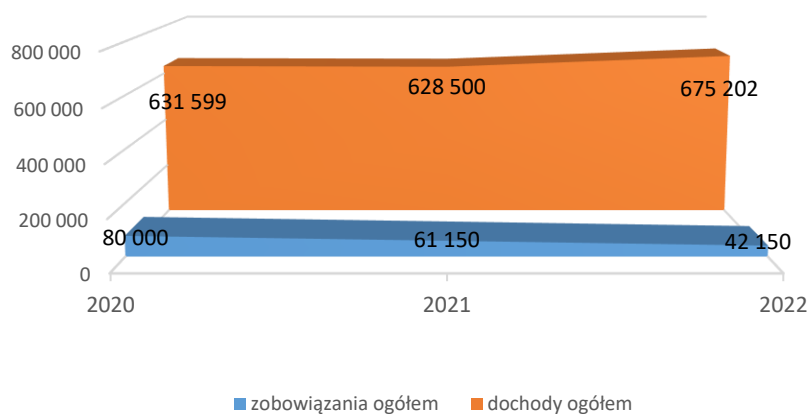
W ramach **przychodów** województwo samorządowe posiadało: nadwyżkę z lat ubiegłych w wysokości 127 078 tys. zł oraz wolne środki w wysokości 61 281 tys. zł, a także niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ufp w kwocie 19 054 tys. zł. Ponadto uzyskano przychody ze spłaty udzielonych pożyczek w wysokości 45 tys. zł.

Rozchody z tytułu wykupu obligacji w 2022 r. wyniosły 19 000 tys. zł.

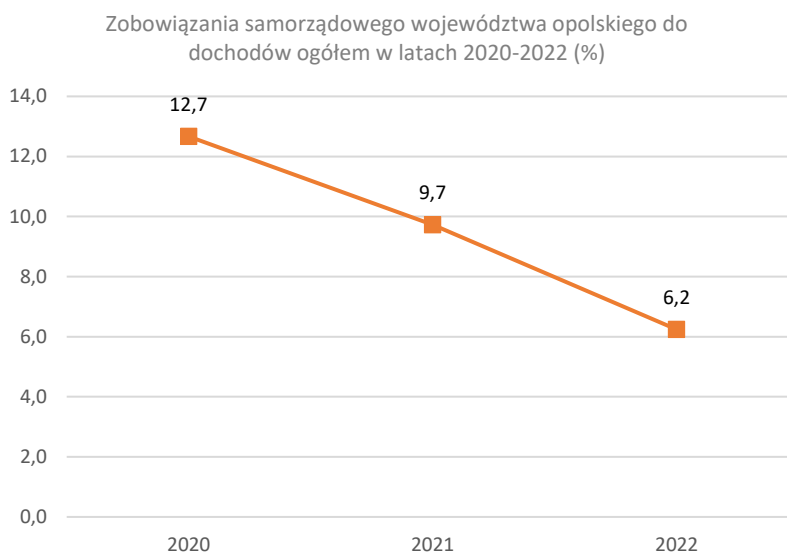
6.6. Zobowiązania zaliczane do długu publicznego oraz należności budżetowe

Na koniec 2022 roku województwo samorządowe posiadało 42 150 tys. zł **zobowiązań**, które wynikały z wyemitowanych obligacji. W stosunku do roku poprzedniego nastąpił spadek zobowiązań o 31,1%.

Zobowiązania samorządowego województwa opolskiego na tle dochodów w latach 2020-2022 (w tys. zł)

Zadłużenie województwa opolskiego liczone do dochodów wykonanych z roku na rok ulega zmniejszeniu i na koniec 2022 r. wyniosło 6,2%.

Należności wymagalne wzrosły w 2022 roku o 0,1% i wyniosły 47 706 tys. (7,1% w relacji do dochodów). Związane były one między innymi z realizacją zadań wynikających z ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy w ramach Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz brakiem wpłat na zlikwidowany Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych, którego dochody są ujmowane w budżecie samorządu województwa.

7. SYNTEZA

Jednostki samorządu terytorialnego w 2022 roku mierzyły się z nowymi wyzwaniami, które miały ogromny wpływ na ich sytuację finansową. Był to rok, w którym rozpoczął się konflikt zbrojny na Ukrainie. Zmiany przepisów prawa nałożyły na j.s.t. nowe zadania z tym związane. Był to także kolejny rok pod znakiem pandemii COVID-19. Jednostki odczuły skutki kryzysu energetycznego, rosnących wydatków związanych z zatrudnieniem, zakupem materiałów i usług, obsługą długu i wysoką inflacją. Nastąpiły również znaczące zmiany w przepisach prawnych, omówione na początku analizy, mające znaczenie na kształtowanie się budżetów.

Dochody budżetowe wszystkich jednostek samorządu terytorialnego województwa opolskiego zrealizowano w 97,9%. Realizacja planu dochodów wahała się od 97,4% w gminach do 102,0% w województwie samorządowym. Nominalnie dochody ogółem wzrosły we wszystkich typach j.s.t. łącznie o 6,8%, natomiast realnie uległy zmniejszeniu o 7,4%. Taka sama sytuacja wystąpiła w odniesieniu do dochodów bieżących. Średnio dochody bieżące wzrosły o 6,8%, a realnie ubyły o 6,6%. Dochody majątkowe w porównaniu do roku ubiegłego zmniejszyły się nominalnie o 4,4%, a realnie o 16,5%, z wyjątkiem województwa samorządowego, gdzie nastąpił ich wzrost nominalny o 58,9%, a realny o 38,9%.

Łączne dochody j.s.t. z województwa opolskiego z Funduszu Pomocy Ukrainie oraz Funduszu COVID-19 wyniosły 678 425 tys. zł, co stanowiło 8,3% uzyskanych dochodów.

Zmiany przepisów prawnych dokonane w 2022 roku, spowodowały przesunięcia dochodów *per capita* wewnątrz gmin w odniesieniu do roku poprzedniego. Można to zaobserwować na przykładzie znaczącego wzrostów dochodów bieżących *per capita* w gminach wiejskich, w porównaniu do innych grup jednostek.

Struktura dochodów j.s.t. województwa opolskiego odbiegała od struktury krajowej. Udział bieżących dochodów własnych w gminach, powiatach i mieście na prawach powiatu województwa opolskiego był wyższy niż w kraju, natomiast w województwie samorządowym był poniżej wskaźnika krajowego. Udział subwencji ogólnej był wyższy niż w kraju w powiatach i województwie samorządowym, natomiast dotacji celowych i środków na zadania bieżące wyższy w powiatach i województwie samorządowym.

Wydatki ogółem zrealizowano w 90,5% planu. Wykonanie wydatków w jednostkach samorządu terytorialnego poszczególnych szczebli mieściło się w wartościach od 88,9% w gminach do 96,7% w województwie samorządowym. Nominalny wzrost wydatków ogółem nastąpił w gminach, powiatach i województwie, natomiast w mieście na prawach powiatu nastąpił nieznaczny ich spadek. W ujęciu realnym wydatki ogółem zmalały w powiatach oraz mieście na prawach powiatu. W odniesieniu do wydatków bieżących mimo nominalnego wzrostu we wszystkich grupach j.s.t. realnie uległy one obniżeniu od 6,5% w mieście na prawach powiatu do 1,3% w gminach. Wydatki majątkowe, pomimo inflacji wzrosły realnie w gminach, powiatach i województwie samorządowym. Ich realny wzrost kształtował się w przedziale od 3,2% w powiatach do 52,5% w województwie samorządowym. W mieście na prawach powiatu wydatki majątkowe obniżyły się zarówno nominalnie (o 28,9%) jak i realnie (o 37,8%).

Struktura wydatków j.s.t. wskazuje na znaczącą przewagę udziału wydatków bieżących – 83,3%, nad majątkowymi. W gminach, powiatach i województwie samorządowym struktura ta była mniej korzystna niż w kraju ze względu na wyższy niż średni w kraju udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem.

Odnosząc się do wyników poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego warto zwrócić uwagę na dwa wskaźniki, które mogą służyć do benchmarkingu – udział wydatków bieżących oraz udział wynagrodzeń i pochodnych w wydatkach budżetu. W 2022 r. tylko w 2 jednostkach (gminie i powiecie) wydatki bieżące stanowiły ponad 95% wszystkich wydatków. W roku poprzednim również były dwie jednostki. Udział w wydatkach budżetu wynagrodzeń i pochodnych przekroczył 40% w 3 gminach a 60% w 2 powiatach. W ubiegłym roku te liczby wynosiły odpowiednio 6 i 4. Trend ten należy ocenić pozytywnie.

Z uwagi na specyfikę zadań realizowanych w poszczególnych typach j.s.t. najczęściej wydatków w gminach i powiatach przeznaczono było, jak co roku, na oświatę i wychowanie. W zależności od sieci szkół wydatki te stanowiły od 28,1% do 41,2% w gminach, i od 15,7% do 42,7% w powiatach. Wydatki inwestycyjne we

wszystkich typach j.s.t nakierowane były na transport i łączność, a ich udział w wydatkach inwestycyjnych stanowił około 1/3 poniesionych wydatków.

Zobowiązania ogółem jednostek samorządu terytorialnego województwa opolskiego zmalały o 1,3% i wyniosły 1 807 979 tys. zł. Zmniejszył się nieco ich udział w relacji do dochodów wykonanych przez wszystkie j.s.t. i stanowił w 22,2% dla porównania było to w roku 2021 – 23,8%. Mimo zmniejszenia się zadłużenia ogółem w stosunku do roku ubiegłego, drastycznie wzrosły wydatki na obsługę tego zadłużenia we wszystkich j.s.t. województwa opolskiego o 343,3%. Wydatki na obsługę długu wyniosły 91 359 tys. zł. Tym niemniej w dalszym ciągu sytuacja w regionie jest korzystniejsza niż w kraju, gdzie zobowiązania ogółem w relacji do dochodów j.s.t. stanowiły średnio 26,3%. Dług stanowiły zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek i wyemitowanych papierów wartościowych. Zobowiązania wymagalne na koniec roku wyniosły 58 tys. zł i wystąpiły incydentalnie, przede wszystkim w związku ze zmianą definicji zobowiązań wymagalnych. Na koniec roku 7 gmin i 1 powiat nie posiadało żadnych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek i papierów wartościowych. W 58 jednostkach nastąpiło zmniejszenie się zadłużenia.

Łączna nadwyżka budżetowa uzyskana przez 36 jednostek samorządu terytorialnego województwa opolskiego wyniosła 67 879 tys. zł. Deficyt budżetowy w kwocie 290 141 tys. zł osiągnęło 47 jednostek samorządu terytorialnego. W porównaniu do roku poprzedniego znacznie zmniejszyła się kwota nadwyżki budżetowej o 375 381 tys. zł oraz o 34 zmalała liczba jednostek z nadwyżką budżetową.

Nadwyżkę operacyjną wypracowało 79 j.s.t. województwa opolskiego w wysokości 602 945 tys. zł, natomiast deficyt operacyjny wystąpił w 4 jednostkach na łączną kwotę 4 270 tys. zł. Nadmienić należy, że w roku ubiegłym wszystkie jednostki samorządu terytorialnego naszego województwa wypracowały nadwyżkę budżetową w kwocie 846 206 tys. zł, w związku z tym wystąpienie deficytu operacyjnego aż w 4 j.s.t. jest niepokojącym zjawiskiem.

W analizowanym roku wszystkie jednostki województwa opolskiego spełniły regułę określoną w art. 242 ufp. Stanowiła ona, że wykonane na koniec roku wydatki bieżące nie mogą być wyższe od wykonanych dochodów bieżących powiększonych o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych oraz wolne środki.

Indywidualny wskaźnik spłaty zadłużenia, wynikający z art. 243 ufp na koniec 2022 r. został spełniony przez wszystkie jednostki samorządu terytorialnego województwa opolskiego.

Pozyskane przez jednostki samorządu terytorialnego środki europejskie i zagraniczne stanowiły 5,1% ogólnej kwoty dochodów (w 2021 r. 4,0%). Ze środków europejskich i zagranicznych pokryto 5,6% ogółu wydatków (w 2021 r. – 5,1%). W ostatnim roku nastąpił wzrost udziałów środków europejskich i zagranicznych zarówno w dochodach, jak i wydatkach jednostek samorządu terytorialnego.

Opracowały:

Aleksandra Bieniaszewska, Ewa Gajewska, Katarzyna Sikocińska, Barbara Wołczak

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1	Realizacja budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa opolskiego w 2022 r. według poszczególnych szczebli
Załącznik 2a	Realizacja dochodów jednostek samorządu terytorialnego województwa opolskiego w 2022 r. według poszczególnych szczebli
Załącznik 2b	Struktura dochodów jednostek samorządu terytorialnego województwa opolskiego w 2022 r. według poszczególnych szczebli
Załącznik 3a	Wykonane wydatki jednostek samorządu terytorialnego województwa opolskiego w 2022 r. według poszczególnych szczebli
Załącznik 3b	Struktura wykonanych wydatków jednostek samorządu terytorialnego województwa opolskiego w 2022 r. według poszczególnych szczebli
Załącznik 4	Realizacja dochodów bieżących, dochodów majątkowych i dochodów ze sprzedaży majątku przez j.s.t. województwa opolskiego w 2022 r. - według poszczególnych szczebli
Załącznik 5	Realizacja wydatków bieżących i majątkowych oraz wyniku operacyjnego przez j.s.t. województwa opolskiego w 2022 r. według poszczególnych szczebli
Załącznik 6a	Wykonane wydatki bieżące j.s.t. województwa opolskiego w działach klasyfikacji budżetowej w 2022 r. według poszczególnych szczebli
Załącznik 6b	Struktura wykonanych wydatków bieżących j.s.t. województwa opolskiego w działach klasyfikacji budżetowej w 2022 r. według poszczególnych szczebli
Załącznik 6c	Wykonane wydatki j.s.t. województwa opolskiego w działach klasyfikacji budżetowej w 2022 r. według poszczególnych szczebli
Załącznik 6d	Struktura wykonanych wydatków j.s.t. województwa opolskiego w działach klasyfikacji budżetowej w 2022 r. według poszczególnych szczebli
Załącznik 7a	Wykonane wydatki inwestycyjne j.s.t. województwa opolskiego w działach klasyfikacji budżetowej w 2022 r. według poszczególnych szczebli
Załącznik 7b	Struktura wykonanych wydatków inwestycyjnych j.s.t. województwa opolskiego w działach klasyfikacji budżetowej w 2022 r. według poszczególnych szczebli
Załącznik 8	Zobowiązania według tytułów dłużnych i należności wymagalne jednostek samorządu terytorialnego województwa opolskiego w 2022 r. (tys. zł)
Załącznik 9	Realizacja dochodów i wydatków pochodzących ze środków europejskich i zagranicznych przez jednostki samorządu terytorialnego województwa opolskiego w 2022 r. (tys. zł)
Załącznik 10a	Dynamika wybranych wielkości budżetowych jednostek samorządu terytorialnego województwa opolskiego (2022/2021) w ujęciu nominalnym
Załącznik 10b	Dynamika wybranych wielkości budżetowych jednostek samorządu terytorialnego województwa opolskiego (2022/2021) w ujęciu realnym
Załącznik 11	Wybrane wielkości budżetowe z 2022 r. w przeliczeniu na mieszkańca (zł)
Załącznik 12	Zbiornicze wykonanie budżetów gmin województwa opolskiego w 2022 r. (tys. zł)
Załącznik 13	Wykonanie budżetu miasta na prawach powiatu w 2022 r. (tys. zł)
Załącznik 14	Zbiornicze wykonanie budżetów powiatów województwa opolskiego w 2022 r. (tys. zł)
Załącznik 15	Wykonanie budżetu samorządowego województwa opolskiego w 2022 r. (tys. zł)